

Uredništvo:
Ljubljana, Knafjeva ulica 6, telefon 3123, 3124, 3125, 3126
Maribor: Gosposka ulica št. 11, telefon št. 2455
Čelje: Strossmayerjeva ulica št. 1, telefon št. 65
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za izposojnino Din 10.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafjeva ulica 6, telefon 3123, 3124, 3125, 3126
Maribor, Gosposka ulica 11, telefon št. 2440
Čelje, Strossmayerjeva ulica št. 1, telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi

Nova italijanska ofenziva

Po daljšem odmoru je začel ta teden nov italijanski sunek ob enem s severa in juga proti osrčju Abesinije. Ko se je jasno pokazalo, da Italija ne more ostvariti svojih afriških načrtov na lep način s pogajanjem z ostalimi vesilami, je odvisen ves uspeh njene abesinske avanture le od uspeha orožja. Tega se v Rimu tudi očitno dobro zavedajo. Zato obnova pohoda v notranjost Abesinije.

Navzlic uspehom italijanskega orožja se je pa abesinski problem v zadnjih dneh še bolj zaostрил, položaj v Sredozemlju poslabšal in napetost narasla. Nada, da se bodo Hoare, Laval in Eden ponovno sešli z Aloisijem, kakor je izgledalo v prvih dneh tega meseca, je padla v vodo. Niti ni Italija stavila dosedaj kakih novih formalnih predlogov, pa tudi Velika Britanija ne kaže nobene pripravljenosti, da bi se pogajala izven Ženeve o nekem vprašanju, ki je za njo mnogo več kot prestižno vprašanje. Na drugi strani pa tudi italijansko napredovanje in na negotovost, v katero se vedno bolj zavija Nemčija v svoji evropski politiki, niso imeli vpliva na Anglijo, da bi popustila. Nasprotno: govori, s katerimi so voditelji fašistične hierarhije otvorili XIV. leto fašizma in pa oni, s katerimi je začela agitacija v Angliji za bližajočo se volitve, kažejo na eni in drugi strani nameru, ne umakniti se.

Učinka gospodarskih sankcij, ki jih je ženevski areopag diktiral proti Italiji, danes še ni mogoče preceniti. Gotovo pa lahko rečemo, da sklepi o sankcijah niso dosegli uspeha, kakor so mnogi pričakovali, in to niti v gospodarski, niti v psihološki smeri. Gospodarsko sta izostali dve največji ekonomski sili sveta. Amerika in Nemčija. Italiji primanjkuje predvsem goriva, bombaža in gume. Odkar so izostale dobave angleškega premoga in bombaža, je opaziti velik porast v trgovini med Italijo in Zedinjenimi državami, docim imajo porajajoči premovalniki dela preko svoje kapacitete in so vse nizozemske luke zatrpane z nemškimi premovalniki. Neposredno torej udarec s sankcijami Italije ni zadell, kar je pokazalo tudi ironično roganje, s katerim so v Italiji sprejeli sankcijske sklepe. Psihološko pa že celo niso imele nobenega vpliva in so mogoče dosegle ravno nasprotno, strnjene nacionalne zavesti v Italiji.

Angleška akcija pa se ne omejuje na Ženevo, marveč skuša pritegniti čim več direktnih podporovnikov. Zedinjene države so sicer formalno strogo nevtralne, kar pa kljub svoji nevtralnosti lahko store, to so si Angliji z zlato rezervirali za sebe. Tudi ustoličenje grške dinastije, ki je v rodbinskih zvezah z angleškim dvorom, je precejšen plus za angleško politiko. Ne ve se še, ali se je Angležem res posrečilo pridobiti Grčijo, da bi v primeru potrebe stavila angleški mornarici na razpolago nekatere svoje luke, več kot verjetno pa je, da gre angleško stremiljenje v tej smeri. Pridno je londonska diplomacija na dan tudi v Španiji, kjer pa ima zaradi znanih prijateljskih odnosov med Španijo in Italijo precej težko stališče.

Javnosti se odtušuje, kje vse so morali na delu angleški vplivi. Tudi je težko reči, ali so že dosegli, ali pa še bodo dosegli kakšne uspehe. Brez dvoma pa je, da ta angleška akcija vedno bolj zaostri napetost in otežkoča miren sporazum. Razpoloženje italijanskega prebivalstva se v ostrih oblikah obrača proti Angliji in italijansko častništvo dan za dnem opozarja, da Angležem ne gre niti za čuvanje miru niti za mednarodno pravičnost, marveč le za izvajanje njihove imperialistične politike. Tako med drugim opozarja, da je angleški inštitut za mednarodne zadeve že leta 1927 izdal resolucijo, v kateri usodno pravi, da stvar Abesinije ne obhaja potrebno dopolnitev britskega kolonialnega imperija v Afriki. »Glasnik d'Italia« je te dni pozval angleško vlado, naj že vendar enkrat opusti svoje navedene izjave prijateljskega do Italije in naj govori z isto iskrenostjo in odkritostjo, s katero brani Italija svoje cilje in interese.

Na sličen način se v Angliji razširja nerazpoloženje proti Italiji. Vse to boli in boli odnosa med državami in nova italijanska ofenziva, ki je očitno, kakor kažejo vse vesti, podvzeta zelo velikonočno in z vsemi močmi, se zdi le naravna posledica nastalega položaja.

Obsedno stanje na Litovskem

Kovno, 7. novembra AA. Vojaške oblasti so v okviru obsednega stanja opozicij-skim strankam prepovedale do nadaljnjega vsako politično delovanje. Državi sta mir in red absolutno potrebna. Najbolj sta bili zaradi te odredbe prizadeti liberalna in krščansko-demokratska stranka.

ITALIJANSKA OFENZIVA NA VSEH FRONTAH

Včeraj je italijansko poveljstvo odredilo nadaljevanje ofenzive v vseh odsekih — Zasedba Makale je le še vprašanje ur — Ni še znano, ali jo bodo Abesinci skušali braniti — Ogrožena abesinska železnica

Rim, 7. novembra. AA. Agencija Stefani poroča: Po brzoprijemnem poročilu generala De Bona se je davi na vse zgodaj obnovilo prodiranje na vsej fronti. Domačinski armadni zbor je v svoji akciji strl na več krajih odpor manjših sovražnih čet na klančih in skrivajših na hribu Gundu v pokrajini Geralt. Abesinci so tam pustili mnogo mrtvih in ranjenih. Na italijanski strani sta bila ranjena dva italijanska častnika, padla sta dva domačinska podčastnika, ranjenih pa je deset askarov. Novi armadni zbor se je udril na važnem središču Sekseli zapadno od Aksuma.

V vsej pokrajini zapadne Tigre se prebivalstvo še vedno predaja.

»Lavoro Fascista« poroča, da so oddelki generala Santinija pričeli davi prodirati iz Agule proti Dolu, izhodišču cest, ki vodijo preko Kuakene v današki dežel. Tudi vojska generala Biorolija je prišla prodirati proti Makali. Neka sprednja straža, ki šteje 50 askarov, je po dolini reke Geve prodrla do vasi, ki je le 12 km oddaljena od Makale. Današki oddelki so pod vodstvom polkovnika Lorenzinija prodrli do Matragane. Danes bodo skušali zavzeti vrh Kaptaj, ki dominira nad cestami, ki vodijo proti inu in vzhodu. Pričakujejo, da bo Makala padla že danes, najkasneje pa jutri.

Makala že obkoljena

Asmara, 7. novembra. b. Italijanski oddelki so danes ob 11.30 zavzeli vse višine okoli Makale na levi in desni strani. S tem je vse ozemlje ob rekah Takaze in Geve v italijanskih rokah. Makala bo najbrže padla v italijanske roke jutri, ker postaja obroč okoli mesta vedno tesnejši.

Italijanski vojaški krogi upajo, da se bo lahko zasedba Makale izvedla brez večjih borb. Nove ceste, ki bodo služile dovažanju hrane in streljiva vojaštvu na fronti, se gradijo z vso naglico. Vendar pa uporabljajo v glavnem še vedno meze kot transportno sredstvo. Veter je že posušil teren, ki so ga razmeščali poslednji nallivi.

Italijanska letala so južno od Makale opazila manjše oddelke abesinske vojske. Letala, neprestano krožijo nad Makalo in sporočajo vrhovnemu poveljstvu vsak najmanjši dogodek ali pojav. Italijanska letala so onemogućila s močnimi reflektorji, da tudi ponoči lahko vršijo izvidniške polete in opazujejo gibanje abesinskih čet.

Abesinci so baje mesto izpraznili

Rim, 7. novembra. AA. V Rimu so danes potrdili vest, da so Abesinci snoči izpraznili Makalo. Na mnogih slikih tega mesta se vijejo bele zastave. Italijanske patrrole so davi prispele do predmestja, v mesto samo pa bodo italijanske čete vkorakale po vsej priliki že jutri.

Čim zavzamejo Makalo, nameravajo Italijani pospešiti svoje prodiranje in čimprej zasedi ostale kraje pokrajine Tigre do jezera Ačiangi kakih 100 km južno od Makale. Svoje nadaljnje prodiranje hočejo Italijani izvesti s tremi kolonami, ki bodo sestavljene iz lahkih lovskih enic.

Francoska poročila

Pariz, 7. novembra. AA. Agencija Havas poroča: Prodiranje Italijanov se je nadaljevalo na vsej črti. Italijanske čete se sedaj približujejo gorski verigi, ki obkrožuje pokrajino okoli Dola in Makale. Bataljon domačih vojakov pod poveljstvom polkovnika Maronija in pomožni oddelki rask Gukše so zavzeli važno križišče karavanskih cest v bližini Makale. Na tem mestu se ima vzpostaviti zveza med kolono danakiliških bojevnikov in vojsko generala Santinija. Križišče je bilo zavzeto po daljši borbi z Abesinci. Abesinske izgube so zelo velike. Na italijanski strani sta bila ranjena dva oficirja, ubitih pa je bilo 10 askarov in dva njihova podoficirja.

Abesinska poročila

Addis Abeba, 7. novembra. AA. V uradnih krogih abesinske prestolnice izjavljajo, da se vrše severno in severozapadno od Makale hude borbe. Italijanske čete so snoči zavzele pet gričev, ki leže kakih 10 km zapadno od Makale, ponoči pa so jih čete rasa Sejuma in rasa kase potisnile nazaj s protinapadi. Davi so Italijani zopet napadli, nakar so se Abesinci umaknili brez odpora.

V abesinskih vojaških krogih poudarjajo, da izvajajo Abesinci na severnem bojišču zaradi močnega delovanja italijanskega letalstva in da bi štedili v municijo še dalje svoje dosedanje taktiko. Podnevi se abesinske čete umikajo, ponoči pa napadajo italijanske sprednje straže.

Bitka med Abesinci in askari

Rim, 7. novembra. o. Iz Asmare poročajo, da so askari včeraj zavzeli Agulo. Ko so preko Agule prodirali dalje proti jugu, so jih Abesinci nenadoma napadli in vrgli iz zavzetih postojank. Napad je bil povsem nepričakovan. Ko so se italijanske čete po prvem presenečenju zopet zbrale, so z bajoneti na puškah znova osvojile izgubljene položaje. Borba je bila zelo kratka. Mnogo Abesincev je bilo ubitih in ranjenih. Napad se je izvršil sredi gozda.

Addis Abeba, 7. novembra. o. S severne fronte prihajajo vesti o krvavih borbah. Večji oddelki askarov se je nenadoma znašel v precepju abesinskih iregularnih čet in je prišlo do borbe, v kateri je padlo zelo mnogo askarov in Abesincev. Askari so šele po izredno hudih spopadih pregnati Abesince iz njihovih postojank. Ta prvi resni odpor Abesincev je preprečil italijansko vrhovno vodstvo, da mora postopati še bolj previdno. Splošno računa, da bodo Abesinci z vso odločnostjo branili Makalo.

Asmara, 7. novembra. g. Ker so italijanska izvidna letala ugotovila, da se pri Makali zbira več tisoč Abesincev v utrjenih postojankah, smatrajo sedaj, da bodo Abesinci pri Makali nudili odpor proti nadaljnjemu italijanskemu prodiranju. Po zasedbi Makale bodo imeli Italijani v svojih rokah približno eno osminko abesinskega ozemlja na vseh frontah. Južno od Hausiena je prišlo včeraj med italijanskimi askari in približno 200 dobro oboroženimi Abesinci. Do ljute borbe za posest utrjene jame v gorovju, iz katere so Abesinci obla-

dali važno cesto. Askari so v naskoku zasedli jamo, ter pozvali Abesince, naj se vdajo. Abesinci pa so izvedli protinapad. Prišlo je do strahovite borbe na nož. Na strani Italijanov sta bila dva častnika ranjena, dva podčastnika askarov in več vojakov je bilo ubitih. Izgube Abesincev so velike. Končno je askarom uspelo zavzeti jamo ter ujeti ostali del abesinske posadke.

Prodiranje tudi na somalski fronti

Italijanski glavni stan na somalski fronti, 7. novembra. g. Na dolgi izvidnih poletih nad Ogadenom so italijanska letala ugotovila obsežna utrjevalna dela Abesincev severovzhodno od Ualuala. Podoba je, da se pripravljajo Abesinci pod poveljstvom rasa Nasiba na odločen odpor proti italijanski. mu prodiranju na somalski fronti. Italijanska letala so tudi ugotovila abesinske gardne čete, elito abesinske vojske. Italijani so na svojem prodiranju proti severozahodu dosegli ozemlje, s katerega je mogoče ogrožati zvezo Abesinije s francosko in angleško Somalijo. Bodoče borbe so torej najverjetneje pomena za nadaljnji razvoj vojne.

Abesinci se boje razrušenja železnice

Addis Abeba, 7. novembra. o. Abesinsko vrhovno vojaško poveljstvo pričakuje, da bodo italijanska letala takoj po zaključitvi ofenzive na severni fronti bombardirali železniško progo od Addis Abebe do Džibutija. Proga naj bi se popolnoma razdrkla, tako, da bi se onemogočil vsak dovoz orožja in streljiva iz Džibutija v Abesinijo. Zato je odredjeno, da se imajo transporti orožja že sedaj usmeriti po karavanskih poteh.

Ženeva zahteva ukinjenje kliringov z Italijo

Podrobna navodila sankcijskega odbora — Po njegovih zahtevah bi se moral ukiniti tudi klirinški promet

Ženeva, 7. novembra. AA. Glavni odbor za sankcije je snoči uredil vprašanje klirinških sporazumov in pogodb, ki so sedaj v veljavi. Sprejel je resolucijo, v kateri predlaga, naj vlade od 18. novembra dalje prepovedo plačila v lirah na italijanski klirinški račun za blago, ki je bilo uvoženo v Italijo. Dne 18. novembra naj se po tem takem prekinejo klirinške pogodbe o denarnem plačilu sporazumi z Italijo. Vladi naj izda potrebne odredbe, da izvozniki, ki so že prejeli ali ki imajo še prejeti neplačano italijansko blago, vsote, ki jih imajo plačati za to blago, deponirajo pri Narodnih bankah svojih držav. Banke bodo s tem denarnim plačilu izvoznikom njihove terjatve. Nadalje pravi resolucija:

1. Izjeme se smejo uveljaviti samo pri pogodbah, ki jih je posamezna država ali ustanova, ki je pod kontrolo te države, sklenila pred 19. oktobrom in ki se nanašajo na tako blago, ki je za omenjeno državo posebnega pomena.

2. V takem primeru je treba upoštevati, ali je bilo še pred 19. oktobrom plačano najmanj 20% od celotne vsote, ki je označena v pogodbi.

3. Upoštevati se smejo pogodbe, v katerih se izrecno določi plačilo v blagu, čegar uvoz je v Italijo zabranjen.

4. Posamezne vlade bodo podale pododboru za gospodarska vprašanja do 10. novembra podrobne informacije o vsaki posamezni pogodbi. Na osnovi teh poročil bo odbor do 12. novembra sestavil definitivno listo takih pogodb, za katere je upravičena izjema procedura.

Poleg tega je odbor sprejel interpretacijo o bojkotu italijanskih proizvodov v tem smislu, da se prepoved uvoza o denarnem plačilu nanaša na knjige, liste itd. Končno je odbor sklenil ustanoviti poseben odbor za izvajanje sankcij, ki bo od 18. novembra dalje stalno zasedal. V tem odboru bodo zastopane Rusija, Španija, Poljska, Jugoslavija, Rumunija, Grška, Švedska, Turčija in Švica.

Nemčija in sankcije

Nasprotujoče si francoske in nemške vesti o ukrepih berlinske vlade — Sporočilo tajništvu DN

Ženeva, 7. novembra. d. Ožjemu koordinacijskemu odboru je včeraj sporočil generalni tajnik Društva narodov obvestilo nemške vlade, da se vrše v Nemčiji naku pi blaga z namenom prodati ga z velikim dobičkom vojskovalcem se državam. Zato namerava odrediti Nemčija ukrepe za preprečitev takih spekulacij.

Nemčija ni poslala Društvu narodov nobene pismene note, pač pa se je zglasil nemški konzul v Ženevi dr. Kraus pri angleškem generalnem podtajniku Društva narodov Waltersu ter mu osebno sporočil obvestilo nemške vlade. Nemški zastopnik je izjavil, da namerava Nemčija v prihodnjih dneh izdati več zakonov, po katerih boستا prodaja a uvoz več vrst proizvodov postavljena pod nadzorstvo in po potrebi tudi prepovedana. Pri tem ne gre samo za orožje, marveč tudi za druga za vojni važne proizvode. Nemčija hoče preprečiti, da bi se sedanji italijansko-abesinski spor izkoristil za konjunktorno dobiček.

V nemških krogih izjavljajo, da nemški ukrepi ne pomenjajo sodelovanja pri sankcijah, temveč samo nadaljevanje dosedanj nemške politike nevtralnosti. V Ženevi pa vidijo v nemškem koraku znak približanja Nemčije k Društvu narodov in njegovim načelom, s čimer se odpira možnost nadaljnega sodelovanja med Ženevo in Berlinom. Pri tem opozarjajo tudi na ponovo izjave članov angleške vlade v zadnjih dneh, v katerih so izražali željo, da bi se Nemčija zopet pridobila za sodelovanje v Društvu narodov.

Pariz, 7. novembra. AA. »Matine« prinaša poročilo o demarši nemškega konzula v Ženevi. Poročilo pravi, da se še ne more jasno videti, kaj pomeni ta nemški korak. Mislijo, da se Nemčija hoče ogniti speku-

laciji z blagom, namenjenim Italiji in da hoče nekako tako kakor Amerika od daleč podpirati akcijo DN. Dopisnik pristavlja, da vidijo nekateri v tej nemški demarši še nekaj več. Vsekakor pa sedaj Italija ne bo mogla misliti, da jo Nemčija prijateljsko podpira v edanjem položaju.

Nemški demanti

Berlin, 7. novembra. AA. DNB poroča: Tuji listi so objavili poročila o demarši nemškega konzula v Ženevi pri nekem visokem uradniku DN. Te vesti so netočne. Takšne demarše ni bilo. Nemško stališče o nevtralnosti in nesodelovanju pri sankcijah je znano in se ni prav nič izpremenilo. Če gre za kakšno naraščanje izrednega izvoza sirovin ali živeža, ki bi moglo ogroziti nemške gospodarske interese, bo nemška vlada znala to preprečiti s potrebnimi ukrepi. Nemška vlada je takoj v začetku italijansko-abesinskega spora, še mnogo prej, kakor je DN izdalo znane ukrepe, prepovedala izvoz volnega materiala in streliva v obe državi.

Pariz, 7. novembra. AA. Havas poroča iz Budimpešte: Namen nemške vlade, da prepove izvoz sirovin v Italijo, je izzval v Budimpešti veliko razburjenje. Sklep se zdi Madžarski tem usodnejši, ker madžarsko stališče v Ženevi ograža simpatije, ki so jih Madžarski poprej izkazovali angleški krogli. Zato se Madžarska zdaj čuti osamljena z Avstrijo in Albanijo na strani Italije.

tako da v dobavi orožja in streljiva ne bo nastal nikak presedeck.

Italijanski poraz v Danakilu?

Addis Abeba, 7. novembra. o. Na vzhodnem delu severne fronte so Italijani po abesinskem službenem poročilu doživeli hud poraz. Veliki oddelki abesinske regularne vojske so zasedli ves višinski odsek v vzhodnem delu danačilske pušave ter obkolili Italijane, ki so bili utaborjeni na jugovzhodnih obronkih gore Musa Ali. Obkoljevanje je trajalo več dni, tako da sta Italijanom popolnoma zmanjkala hrana in streljivo. Tedaj so zapustili svoje postojanke in skušali prodrati v dolino. Prišlo je do hude bitke, v kateri so Abesinci večino Italijanov pobili. Tudi na abesinski strani so bile izrupe velike. Le nekaj Italijanov je zbežalo čez mejo v Eritrejo.

Veliko italijansko letališče pri Aksumu

Asmara, 7. novembra. o. »United Press« poroča, da so Italijani začeli pri Aksumu graditi veliko letališče. V hangarjih bodo zbrali nad sto letal, ki bodo imela predvsem nalogo v primeru potrebe zalagati italijanske sprednje čete z živežom in strelivom.

Tudi v Abesiniji že prepovedujejo tuje liste

Pariz, 7. oktobra. AA. List »Action Française«, je v Abesiniji prepovedan. Kakor se doznava je vzrok prepovedi, ker je list pisal, da imajo v Abesiniji še ljudstvo.

Laval še vedno ni obupal

Pariz, 7. novembra. o. O včerajšnjem sestanku Lavalu z italijanskim in angleškim poslanikom ni bil izdan komuniké. Znano pa je, da se je Laval trudil omogočiti nadaljnje stike med italijansko in angleško vlado, da ne bi prišlo do popolnega preloma. Politični krogi zatrjujejo, da sta se oba včerajšnja sestanka, kakor vsi dosedanj, nanašala na razgovore o zbliznavi med Italijo in Anglijo. Lavalovi razgovori so ostali brez konkretnega rezultata. Oba poslanika sta se omejila na to, da sta sprejela na znanje Lavalova priporočila.

Amerika ne bo prepovedala izvoza petroleja v Italijo

Newyork, 7. novembra. AA. Iz Hyde-parka poročajo: Predsednik ameriških Zedinjenih držav Roosevelt je izjavil, da vlada skrbno proučuje situacijo, ki je nastala zaradi spora med Italijo in Abesinijo. »Newyork Herald Tribune« piše o predlogih, naj bi ameriška vlada prepovedala izvoz petroleja v Italijo. List smatra, da bi prepoved ne bila v skladu z nevtralnostjo Zedinjenih držav. Ta ukrep proti Italiji tudi ne bi bil odločilnega pomena.

Koncentracija angleških letal v Aleksandriji

Aleksandrija, 7. novembra. o. Agencija »United Press« poroča, da so Angleži v Egiptu koncentrirali doslej 1500 napadalnih in lovskih letal. Očitno se angleško vojsko vrhovno poveljstvo mnogo bolj zanaša na letala in vojno brodovje, kakor pa na egiptsko vojaštvo. Čeprav je pod vodstvom angleških oficirjev.

Angleški pomorski manevri pri Kairu

Pariz, 7. novembra. v. Kakor javljajo iz Kaira bo ob koncu tedna odplulo iz Aleksandrije 45 angleških vojnih ladij, ki bodo izvedle manevre na odprtem morju. Teh vaj se bodo udeležila tudi letala.

Sueški prekop ne bo zatvorjen

London, 8. novembra. g. Kakor poroča Reuterjev urad bo ostal Sueški prekop odprt za ladje vseh narodov ne glede na to ali bodo plule pod zastavami držav v vojni ali pa ostalih.

Avstriji se hoče angleške zaščite

London, 7. novembra. AA. Včerajšnji »Star« je objavil, da se v Avstrijo mudi tajnik avstrijskega podkancelarja Starhemberga, ki skuša pridobiti politične simpatije in finančno pomoč Velike Britanije za avstrijski režim, ki je sedaj popolnoma pod kontrolo Italije. Tajnik kneza Starhemberga, pravi list v Londonu ne bo uspel, pa naj počne karkoli. Nesramno postopanje avstrijskih oblasti proti političnem nasprotnikom, ofenzivni ton po režimu inspiriranega dunajskega tiska o italijansko-abesinskem sporu in končno odklonitev sankcij po avstrijski vladi so dejstva, ki nikakor ne govorijo v prilog misliji Starhemborgovega tajnika.

Anketa o poljski zunanji politiki

Dva ostra glasova proti zvezi z Nemčijo in proti politiki ministra Becka — Dvomi v iskrenost Nemčije

Varšava, 4. novembra. V poljski politiki je zavel nov, svobodnejši veter, kar je opažati zlasti po tem, da se začenjajo javne diskusije o zunanji politiki, ne samo v vrstah opozicije, marveč celo v vladnem taboru. Mnenje, da se taki važni problemi, kakor jih zahteva državni-kom dan za dnevom zunanja politika, ne smejo reševati več samo ob zeleni mizi, temveč da je treba poslušati tudi glasove javnosti, pridobiva vedno več pristave. Kakor kažejo mnogi znaki, je minil čas, ko je vlada namenoma molčala o tem, kako vodi zunanjo politiko, in puščala narod popolnoma v nejasnosti. Majhna skupina ljudi je doslej odločala o teh vprašanjih, delež javnosti pa je bil le ta, da se je smela tujiti in na skrivaj dvomiti nad umestnostjo in smoternostjo vijugave poljske zunanje po-litike.

Kakovski list »Polonia« se je že več časa bavil s kritičnim ocenjevanjem izpremembe v poljski zunanji-politični orientaciji, zlasti pa je zaradi splošne potrebe razpisal javno anketo o tem predmetu. List naglašja, da se odnosi Poljske do Nemčije najzanimljivejša in osrednja točka vse varšavske zunanje politike, in a tem daje smer, v kateri naj se gibljejo odgovori članic. Urednik pa je obljubil, da bo dal mesta v svojem listu tudi zaslupnikom germanofilskega nazora, da javnost na ta način dobi čim tonejšo sliko o položaju.

Prvi se je oglasil v anketi general Vavil Sikorski, ki je razčlenil politiko današnje nemške vlade in naglasil, da Nemčiji ne gre za drugo, nego za ustvaritev velikega nemškega carstva od Baltskega do Jadranskega morja. Dasi so v Berlinu usredotočili vse svoje težnje na pridružitve Avstrije, vendar vsebuje njihov program tudi osvoboditev vseh onih krajev, kjer je kaka nemška manjšina. Pri tem so si morali Nemci najprej zagotoviti nevtralnost Poljske, da bi imeli proste roke v Podunavju. Kljub ne-napadalnemu pozdrbu pa se Nemčija ni odrekla poljskim Pomorju in Sleziji, le da te svoje težnje zavija v krotke besede o popravah svoje vzhodne meje, obenem pa skuša usmeriti Poljske proti vzhodu, kjer naj bi se odločevali za kraje, ki so po berlinskem poimovanju večina nemška last.

General je prepračen, da poljsko-nemški pakt ni nič drugega nego orodje, s katerim so Nemci Poljsko izolirali v svetu, da bi ob pripravi prišli na imeni na zapadu na-sprotnikov, kadar bi hoteli poseči po za-padnih poljskih pokrajinah. Nevtralizacija Poljske bi kesneje sledilo vavilstvo in onim, ki sanjajo o poljsko-nemški zvezi, je treba poklicati v spomin izkustva izpred 150 let, ko je prišlo do delitve Poljske. Današnja politika Berlina je skoro do podrobnosti enaka tedanji pruski taktiki. Nenapadalna pozdrba z dne 26. januarja 1934. ima samo

namen, da pokvari pogodbe Poljske z osla-limi državami. Poljski narod si želi miru, vendar čuti, da vsaka zveza z Nemčijo slabi Poljsko, ker jo odtuja je Franciji. Taka po-litika ni samo zabloda najhujše vrste, mar-več naravnost samomor in zločin nad naro-dom.

Se odločneje se je postavil proti politiki ministra Becka znani publicist in bivši se-nator Boleslav Koskowski, ki trdi, da se Poljska med vsemi državami, članicami Društva narodov, najbolj drži tajne diplo-macije. Tako ne ve nihče, iz kakšnih raz-logov je Poljska tako rezervirana do Male antante, nihče ne ve, kaj misli Poljska o podunavskem paktu, nikomur ni jasno, kaj bi storila Varšava, ako bi vzhodni pakt zo-pet prišel na dnevni red. V italijansko-abe-sinekem sporu mislijo nekateri, da se je Varšava odločila za Francijo in Anglijo, drugi zopet pravijo, da bo podpirala ita-lijansko stališče, so pa tudi taki volkji listi, ki brez vseh ozirov pišejo o zvezi Berlin-Varšava-Budimpešta-Rim. Nejasne pa so še mnoge druge stvari. Zaradi čisto nepotrebnega Beckovega spora z Litvonom bi šlo-vek mislil, da je Hitlerjeva ideja dvostran-skih paktov tudi osnovna misel poljske zu-nanije politike. Na ta način bi bil g. Beck nasprotnik kolektivnih paktov, a tem pa tudi nasprotnik Društva narodov.

Poljska javnost ve vsaj v glavnih črtah, kaj hoče Mussolini, za čem stremi Hitler, kaj misli Laval, pozna politiko Litvina in Hoareja, samo o svojih lastnih zadevah ne ve prav ničesar. Minister Beck molči in če svoj molk prekine, se to zgodi v Zenevi. Tedaj pa izve narod, da se odnosi do Moskve poslabšali. Poljska diplomacija je dala v slabih odnosih z vsemi sosedi. Z Rusijo ni vse v redu, z Litvo je 15 letni spor še traja. Rumunijo je treba miriti, s Češkoslovaško ni združba ne konca ne kraja. Eden sosed, a katerim se minister Beck trudi živeti v prijateljsku, je Nemčija. Ta pa daje samo splošne in neobremene iz-jave o Poljski in neposredne ukaze Gdmski. Ali naj govorimo o francosko-poljskih odnosih? To bi bilo morda najžalostnejše po-ljavie Beckove diplomacije.

Kje stoji tedaj Poljska, se vprašuje Ko-skowski. Morda med onimi, ki žele mir in status quo, ravnatelj in sodelovanje? Ali morda tam, kjer so revizionisti sanjajoči o izpremembah meja? Zakaj sili Poljska v ta tabor, ko ji vendar vse razvija, da je njeno mesto med Evropejci v vojni pridobije-nih meja? Poljska diplomacija se naravnost trudi, kako bi sklenila vsako možnost so-de-lovanja in v inozemstvu več ni šlovska, ki bi razumel to lovsko delujočo v nasprotju z našim zgodovinskim poslanstvom.

Poljska javnost z napetostjo pričakuje nadaljnjih glasov v tej zanimivi anketi.

Beleške

Kakšna mora biti cenzura

Včerajšnje »Vreme« objavlja v svojem političnem pregledu pod naslovom »Kakšna mora biti cenzura« sledečo vest iz Madrida:

Zaradi velikega števila cenzuriranih član-kov v listih je včeraj minister notranjih del ponovil svoja prejšnja navodila o izvrše-vanju cenzure: »Cenzura ne sme biti in-strument obrambe gotovih političnih strank, nego se sme uporabljati samo v slučaju na-padov proti splošnim narodnim institucijam ali pa sploh proti Španiji.«

Disciplina v srbijanski združeni opoziciji

Neprestani incidenti na zborih združene opozicije gredo g. Davidoviču močno na živ-ce. Posebno hud je na mladega levčarja Dragoljuba Jovanoviča, ki mu očita, da je prvi oče vseh teh nepravil. Tako se zadnji »Narod«, ki je veljal za Davidovičev oseb-no glasilo, silno razburja zaradi incidenta v Šabcu. Tam je namreč poskušal prečitati ne-ki prijatelj Dragoljuba Jovanoviča na koncu zbora neko resolucijo brez pristanka gg. Davidoviča in Joce Jovanoviča. Zaradi tega postopanja sta se močno razburjala Mačkov-va delegata gg. Čelan in dr. Šoll, ki je dejal, da bi bilo kaj takega na shodih KDK nemogoče.

Sedaj zahteva »Narod«, da se ugotovi, kdo je odgovoren za disciplino na zborih srbijanskega dela združene opozicije. To je tem bolj potrebno, ker se vidi, da Dragoljub Jo-vanovič a svojimi pomagači povsod rine na-proj svojo osebo. Njegovi ljudje neprestano slikajo med ljudstvom g. Dragoljuba Jova-noviča kot šefa in voditelja nekega poseb-nega pokreta. Tako so n. pr. proglasili shod združene opozicije v Aleksincu za »zbor Dragoljuba Jovanoviča«. Po mišljenju »Na-roda« sploh ni nobena skrivnost več, da se poskuša vrniti Dragoljub Jovanovič kot tretji voditelj srbijanskega dela izvenparla-mentarne opozicije.

Dalje pravi »Narod«, da ni mogoče več gledati, kako na shodih združene opozicije v Srbiji različni govorniki različno govorijo.

Bolnim ženam

se izprazni čreva po uporabi naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice — nemoteno in lahko.

Ljudje se temu čudijo in poslušajo, kako eni priporočajo demokracijo, drugi stanov-sko kmetijsko fronto, dočim tretji zahtevajo brisanje davkov za kmete in brisanje kmetijskih dolgov. Temu je treba narediti ko-nec, zahteva »Narod«.

Poslanci

iz vrbaske banovine

Banjaluske »Vrbaske Novine« poročajo, da se je večina narodnih poslancev iz vr-baske banovine priključila JRZ, odnosno vladni večini. Poslanci iz te banovine so bili doslej večinoma neopredeljeni. Ze ob-ustanovitvi poslanskega kluba JRZ se je vanj vpisalo pet narodnih poslancev. Zad-nje dni pa se razvija živahna agitacija po vsej vrbaske banovini, da bi se klubu pri-ključili še ostali.

Iz združene opozicije

V zagrebškem »Obzoru« beremo nasled-njo informacijo:

»Doselej se nismo prejeli poročila, kdaj bodo delegati srbiske izvenparlamentarne opozicije prišli v Zagreb k nadaljevanju razgovorov z delegati KDK. Pričakuje se, da pridejo prihodnji teden, vsekakor še ta mesec. V Zagrebu go pripravljene na na-daljnja pogajanja, ker so vsa vprašanja v KDK glede sodelovanja z srbiskim delom opozicije razčiščena. Po izjavi delegata de-mokratske stranke Božidarja Vlačića, ki je bil v Zagrebu, se lahko pričakuje, da je v vrstah vodstva srbiske opozicije dozorlo mnenje, da so sedaj razgovori s KDK po-trebni. Na jasnom so si tudi glede sklepov, ki se imajo sprejeti v Zagrebu glede na-daljnega skupnega dela v svrhu rešitve hr-vatskega vprašanja in ureditve države.«

Opozicijski shod v Banatu

Za nedeljo je napovedan v Petrovarcu, nekdajšnjem Velikem Bečkereku, velik sho izvenparlamentarne opozicije. Glavni go-vorniki so Ljuba Davidović ter Joce Jova-nović, povabljeni pa so na shod tudi za-stopniki dr. Mačka. To bo prvi večji zbor, ki ga prireja združena opozicija v Banatu.

Personalna unija med nemškima strankama v ČSR

Iz Praga prihaja zanimiva vest. Stran-ka karpatskih Nemcev, ki je bila dosedaj samostojna stranka, je na svojem kongre-su izvolila za predsednika Konrada Hen-lema, ki je že predsednik Sudetskono-nemške fronte. Kljub temu hoče karpatsko-nemška stranka ohraniti svojo samostoi-nost tudi v bodoče. Gre torej za zanimiv po-jav nekatere personalne unije med dva-ma političnima strankama. Seveda bo pri tem težko ostalo. AM se bosta tudi stranki kot taki zasužili, ali pa si bodo karpatski Nemci pač kmalu morali izvoliti novega predsednika.

Načrt za nov zakon o srednjih šolah

Beograd, 7. novembra. p. Prosvetnega ministra je posetila večja deputacija združenja srednješolskih profesorjev pod vodstvom predsednika prof. Kneževića. Deputacija se je zahvalila prosvetnemu ministru za otvoritev novih srednjih šol in ga naprosila, naj bi čim prej predložil Narodnemu predstavništvu novi zakon o srednjih šolah. Načrt je že sestavljen. Profesorji tudi zahtevajo, da se uvedejo zopet javne ocene, ker se pri tajnem oc-njevanju lahko vrše zlorabe. Končno je deputacija prosila ministra, naj se zaveže za povečanje kreditov za srednje šol-stvo v državnem proračunu, ker je sedaj položaj takšen, da kljub nujni potrebi ni mogoče postaviti suplentov za profesorje. Minister je obljubil, da bo po možnosti ustregel izraženim željam. Predlog zakona o srednjih šolah bo v kratkem poslal profesorjskim organizacijam v izjavo.

V ponedeljek se sestane Narodno predstavništvo

Predsedstvi obeh zbornic v avdiencah pri kraljevih namestnikih — Obvestilo o sklicanju

Beograd, 7. novembra. AA. Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kraljevska na-mestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović so danes popoldne sprejeli v avdienci novo predsedstvo senata, takoj nato pa novo predsedstvo Narodne skupš-čine. Pri avdienci sta se novoizvoljeni predsedstvi senata in Narodne skupšči-ne predstavili kraljevemu namestništvu.

Beograd, 7. novembra. a. O avdienc-ah obeh predsedstev Narodnega pred-stavnštva pri kraljevih namestnikih sta bili iz pisarne senata, odnosno Narodne skupščine izdani naslednji obvestili:

Predsednik Narodne skupščine Ste-van Čirić je bil danes popoldne s člani predsedstva sprejet v avdienci od kra-ljevih namestnikov. Pri tej priliki je predstavil kraljevemu namestnikom novo-

izvoljeno predsedstvo narodne skupšči-ne.

Predsednik senata dr. Ljubomir To-mašić je bil danes popoldne s člani pred-sedstva senata v avdienci pri kraljevih namestnikih. Pri tej priliki je predstavil kraljevemu namestnikom novoizvoljeno predsedstvo senata.

Beograd, 7. novembra. AA. Predsednik kraljevske vlade dr. Milan Stojadinović je poslal danes predsedniku senata dr. Ljubo-miru Tomašiću in predsedniku Narodne skupščine Stevanu Čiriću pismo, v katerem jima sporoča, da se bodo v skladu s čle-nom 26 zakona o poslovnem redu v senatu in Narodni skupščini začele seje senata in Narodne skupščine 11. t. m. z ukazom kraljevega namestništva.

Otvoritev pančevskega mostu

Beograd, 7. novembra. AA. V soboto, 9. t. m. bo svečano izročen prometu du-navski most kralja Petra II. Hkratu bo otvorjena nova proga Beograd-Pančevo. Otvoritvene svečanosti se prično ob 11. Most bo blagoslovil patrijarh Varnava. O priliki otvoritve bosta govorila zastop-

nik prometnega ministra in predsednik beograjske občine. Nj. Vis. knez Pavle bo s simboličnim aktom otvoril novi most in ga izročil prometu. Po otvoritvi se bo s posebnim vlakom odpeljal iz Beograda preko mostu v Pančevo. Na postaji v Pančevu bo svečan sprejem.

Ovire za razvoj Velike Ljubljane

Pišajo nam:

Hvaležni moramo biti četrtkovemu »Slo-venec«, da je načel važno vprašanje o za-prekah, ki stoji na poti neoviranemu raz-voju Ljubljane. Ta problem je treba začeti reševati prav pri korenini in energično zastaviti lopato in rovnico, da damo sloven-ski prestolnici sodobno lice in izgled mo-derne mesta. Seveda se je »Slovenec« lotil vprašanja pri napačnem koncu, zato pa je izzval med našimi meščani, ki do-bro vedo, česa mesto potrebuje, burjo ne-jevolje. Lotil se je namreč likvidacije ob-čelostinskih institucij, prezrl pa je bruno v svojem očesu — resnične ovire, pred kate-rimi se more ustaviti vsako prizadevanje občine po pravilni ureditvi mesta.

»Slovenec« piše: »V centru Ljubljane so institucije, ki zavzemajo velike komplekse zemljišč in direktno zavirajo ekspanzijo mesta. To so letno telovadišče Sokola. Ate-na s vsemi igrišči, velesojem in mestna vrtnarija.«

Ce bi bilo to letno telovadišče imenova-no po kaki drugi ptici, bi gospodje iz Ko-pitarjeve ulice dejali, da spada tako telo-vadišče samo na mesto, kjer je, ker tam ni prahu, bližina tihoških travnikov in go-zdov pa dovaja dovolj svežega zraka. De-jali bi tudi, da se Tivoli odstran železni-ške proge ne sme nikoli zazidati, segli bi v avstrijske faze in imenovali Tivoli Pra-ter in pljuča Velike Ljubljane. Ker pa je na tem prostoru Sokol, je zanje jasno, da njegovo telovadišče indirektno ovira razvoj mesta. Za sedaj je ta ovira indirektna, kmalu bo postala v »Slovenčevih« stolpih direktna, ako bo treba nove ofenzive.

Ce bi na mestu Atene stalo igrišče sv. Uršule, koliko navdušenja bi bilo za to igrišče, kjer se naši malčki do sija navži-jejo solca in zraka — bi pisal »Slove-nec«. Tako pa ugotavlja samo raznovrstni kralj, ki ga razen njegovega poročevalca nihče ne čuje. Na Kodeljevem namreč ni nikakega otroškega vršiča.

Zadnje priprave za marsejski proces

Pariz, 7. novembra. p. Pri okrožnem sodišču v Aix en Provence se dovršujejo zadnje priprave za proces proti marsejskemu atentatorju. Na zatožno klopi pri-dejo Kralj, Pospisil in Rafić, dočim bo Pa-velič in Kvaterniku sojeno in contumacia. V dvorano bodo pripuščeni le fran-coski novinarji, ki dobe dovoljenje po-li-tične oblasti, in oni inozemski novinarji, katerim bo izdalo dovoljenje zunanje mi-nistrstvo. Fotografom bo vstop v dvorano najstrožje zabranjen. V sodni palači tudi že montirajo telefone, ki bodo na razpo-lago inozemskim novinarjem. Za dobo tra-janja procesa, ki se bo pričel 19. t. m., bo sodno poslopje naistojše zastraženo.

Morilec inž. Miheva oproščen

Bihac, 7. novembra. o. Pred okrožnim sodiščem je bil danes zanimiv proces pro-ti delavcu Pašku Jakovljeviču iz Šiben-ka, ki je 10. julija l. 1933 ustrelil direk-torja žage v Drvarju, ki je last »Sipada-c« inž. Josipa Miheva, ker ga je odpustil iz službe. Morilec je bil obsojen na 15 let ječe, njegov branilec pa je vložil priziv. Sarajevska apelacija je braniteljevo zahte-vo sprejela in odredila ponovno razpravo. Vrhovni sanitetski svet je izdal sprizava-lo, da je Jakovljevič neuravneljiv. Na po-lagati tega ga je sodišče danes oprostilo, na zahtevo državnega tožilca pa je bi-odposlan v umobolnico.

Prodaja Barthoujev knjižnice

Pariz, 7. novembra. AA. Danes so pro-dali drugi del dragocene knjižnice pokoj-nega znanjega ministra Louisa Barthou-ja. Skupno so doslej izkupili okrog 6 mil-jonov frankov. Verbalno delo »Modrost« so prodali za 140.000 frankov. V Barthou-jevem izvodu je bilo mnogo avtografov in beležk znanih literatov.

Vesti o ogromnem notra-njem posojilu v Angliji

London, 7. novembra. AA. Delavsko gla-silo »Daily Herald« trdi, da nametava vlada, ako bo pri volitvah izvajala zma-zo razpisati notranje posojilo v znesku 200 milijonov funtov (nad 40 milijard Din) Denar nametavajo porabiti za vojsko-mornarico in letalstvo. (Ni izključeno, da je večer le izmišljotina voljne borbe op. ur.)

Izzivajoče madžarsko odlikovanje

Budimpešta, 7. novembra. AA. Z ukazom regenta admirala Hortyja je do-bil dr. Arpad Hidj, odvetnik iz Kapošva-ra, naslov vladnega svetnika. To odli-kovanje naj bo priznanje za zasluge, ki si jih je odvetnik Hidj stekel v javnem življenju.

Dr. Hidja pozna javnost radi njegovih tesnih stikov z organizacijo »Ustašev«, katerih odvetnik je bil. V Kapošvaru in kasneje pred prizivnim sodiščem v Bu-

dimpešti je dr. Hidj branil terorista Ed-varda Premca, znanega bandita, ki je s peklskim strojem napadel železniško postajo v Koprivnici. Dr. Arpad Hidj je imel že pred tem procesom in tudi kasneje stike z voditeljem tero-ristov na Madžarskem, Servacijem Perčecem in z drugimi, ki so njih dela dobro znana. Dr. Hidj je tudi sedaj še v zve-zah s temi krogi.

Iztrebljevanje židov v Nemčiji

Zakon o ureditvi židovskega vprašanja, ki je bil sprejet v Nürnbergu, bo skoraj dovedel do popolne likvidacije židovskega elementa v Nemčiji. Protizidovski bojkot od danes med Nemci še ni prav nič popustil, čeprav se o njem v listih ne piše več. V malih mestih je danes židom skoraj ne-mogoče živeti. Mnogokrat naleti ob priho-du v tako mestce na veliko tablo z na-pisom: »Židje so pri nas nezaželjeni«. Ni so redki primeri, da židovski trgovski po-tnik ne dobi niti prenočišča, niti hrane, niti bencina za svoj avtomobil. Zgodilo se je že celo, da žid ni dobil niti čaše vode. V mnogih mestih so že do zadnje likvidirane vse židovske trgovine.

To sistematično bojkotiranje Židov pre-jača tudi na velenesta. V Düsseldorfu je bilo pred bojkotom nad 300 židovskih tr-gocev, ki so zaposlevali eno tretjino vseh trgovskih pomočnikov. Sedaj likvidira svo-je trgovine že zadnji tucat od onih nek-danjih židovskih trgovcev. Vsi ostali so obrate že zaprli in se po večini izselili.

Organizacija in izvedbo bojkota vodijo narodno socialistične organizacije in občin-ske uprave, a tudi državni uradi. Na pod-

lagi posebne uredbe ne more noben židov-ski podjetnik več sodelovati pri javnih li-citacijah. V velikih trgovskih in industri-j-skih podjetjih so morali odpustiti vse višje židovske nameštence, ker so izjavili nem-ški nameštenci, da se ne bodo več poko-rili židovskim šefom. Lipotekarne banke delajo vse večje težave židovskim dolžni-kom ter jih brez priznanja tirajo na no-ben, čim se ponudi prva prilika. Cela vr-sta med njimi sploh odklanja vsako po-slovno zvezo z židi.

V Berlinu so dobili v nekaterih odličnih mestnih okrajih vsi židje sodne stanovanj-ske odpovedi, obenem pa jim je bilo od-uradne strani »nasvetovanec, naj se odseli-jo na mestno periferijo. Govori se že, da bodo židom zopet določeni gotovi mestni deli, v katerih bodo smeli stanovati, kakor je to bil običaj v prejšnjih stoletjih.

Ministrstvo za propagando je nedavno pozvalo vse židovske lastnike kinematografov, da morajo najkasneje do 1. januarja 1936 prodati svoja podjetja arjemcem. Sicer jim bo koncesija za kino odvzeta. S 1. ok-tobrom so bili odpušteni iz nemške sodne službe zadnji sodniki, obenem pa je bilo odslavljenih preko 600 židovskih notarjev.

rami z zastavo s ključastim križem in da se borbena duh pruskega nemškega vojska združuje z borbennim svetovnim nazo-rom nacionalnih socialistov.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pa pou-darja, da bodo danes prvič po dolgih letih v Nemčiji prisegli novinci, ki so stopili v vojašnice na osnovi splošne vojaške ob-veznosti. List pravi, da to pomeni konč-no ponovno vstajenje nemške narodne vojske.

Berlin, 7. novembra. AA. Uredba od 1. novembra 1919 o nemškem grbu je razve-ljavljena. V novem nemškem grbu so tu-di znamenja nacionalno socialistične stranke.

Brezposelnost v Zagrebu

Zagreb, 7. novembra. o. Objavljeni so bili podatki javne borze dela, po katerih je bilo meseca oktobra v Zagrebu 6.753 brezposelnih delavcev, ki so jim bile iz-plačane podpore v skupnem znesku 125 tisoč dinarjev.

»Leipziger Neueste Nachrichten« pravi-ko med drugim, da bodo v bodoče vojska, stranka in narod korakali z ramo ob

Iz meščanskošolske službe

Beograd, 7. novembra. p. Prometeni so učitelji Edgar Vončina z meščanske šole v Bilječi na meščansko šolo v Trbovljah, Rudolf Godičelj z meščanske šole v Celju na meščansko šolo v Zalcu, za upra-vitelja, Fran Haberman z osnovne šole v Krtovini na meščansko šolo v Mariboru, Marija Mandel z osnovne šole v Brezici na meščansko šolo v št. Vihu nad Ljubljano.

Odhod načelnika Zidanška

S sročnim beograjskim brzojavkom se je odpeljal iz Ljubljane bivši načelnik kmetijskega oddelka kr. banske uprave g. inž. Zidanšek na svoje novo službeno me-sto v Beogradu. Pred odhodom vlaka so se zbrali na peronu številni prijatelji in znanci g. inž. Zidanška ter predstavniki številnih kulturnih in gospodarskih orga-nizacij, v katerih je odhajajoči s velikim uspehom došla leta sodeloval. Slovo je bi-lo nadse pristožno in prijateljsko ter je izvenlo v splošni želji vseh navzočih na skrajšnje evidencije.

Match Aljehin - Euwe

Amsterdam, 7. novembra. V 15. partiji je dr. Aljehin kot beli igral dameki gambit. V sredini je imel Euwe možnost, da odloči partijo v svoj prid, ni pa nadejeval najbolje in je bila igra po 40. potezi prekinjena v nekoliko boljši poziciji za Aljehina. V nadaljevanju Aljehin predno-sti ni mogel izkoristiti in se je partija po 61. potezah končala z remijem.

Stanje po 15. partiji: Aljehin 5, Euwe 5, remis 5. 16. partija se igra danes v Her-togenbursu.

Vremenski pregled

Evropa: Oblačno, mestoma deževno vre-me v vsej Evropi. Jugoslavija: deloma ob-lačno v primorski in vardarski banovini oblačno in megla drugod, dež v gornjem Primorju, v teku zadnjih 24 ur je deže-valo v vsej državi. Temperatura je padla na jugu, dvignila se je pa na severu. Pie-vlje 0, Ercegovni 19.

Novosadska vremenska napoved za dan-es: Prevlađuje oblačno in megleno vre-me po vsej kraljevini. Verjetno bo deže-valo na zapadu in severozapadu. Dvig temperature.

Zagrebska vremenska napoved za dan-es: ga bo predložil Narodnemu predstavništvu. Pretežno oblačno, hladno, nekoliko nestai-no vreme.

Dunajska vremenska napoved za petek: Poslabšanje vremena.

Naši kraji in ljudje

Judenburg

Odhod avtobusov v soboto, dne 9. novembra ob 13 izpred hotela »Uniona« v Ljubljani. Šilinge si mora vsak preskrbeti v Ljubljani. Prolaznice preskrbi odbor. Potnega lista ni treba. Slavnosti se udeležijo: zastopnik banske uprave v Ljubljani dr. Vončina Franc, banski načelnik, zastopnik ljubljanske občine podžupan Evgen Jarc, zastopnik mariborske občine podžupan Zebot Franc in zastopnik celjske občine magistratni direktor Šubic. Odbor za postavitev spomenika judenburškim slovenskim vojakom bo tudi poslal svojo delegacijo, ravno tako bo tudi zastopana Zveza bojevnikov v Ljubljani.

Kamnosek Kunovar je podaril marmornato žaro, v katero bo položena domača prst iz vseh krajev Slovenije, žara bo postavljena na grobnico slovenskih vojakov v Judenburgu. Na oltar te grobnice bo položen srebrni venec z napisom, ki ga je sestavil naš pesnik Oton Župančič in ki se glasi:

»Nepozabljenim
bratom ljubljenim,
ki v tujini spe,
v večno svet spomin —
njih tovariši.«

Cvetičarski mojster Bizovičar je podaril krasen kranjski šopek iz rdečih nageljnov, ki bo tudi položen na slovensko grobnico v Judenburgu. Poleg tega bo položeno na grob slovenskih vojakov tudi več svežih vencev iz domačega cvetja z jugoslovansko trobojnico.

Akcija za nabiranje prispevkov za judenburško grobnico, kakor tudi za primerno počastitev spomina judenburškim slovenskim vojakom, bo, kakor kaže, dosegla lep uspeh. Zbirka znaša že 22.162 Din.

Jožko Stele

Kamnik, 7. novembra

Štodi je življenjski vpokojeni občinski tajnik g. Jožko Stele, ki ga je visoko cenil ves Kamnik in ki si je pridobil velik sloves tudi kot eden najboljših poznavalcev naše folklorne in umetnostne obrti.

Zasluzni pokojnik se je rodil 10. marca 1860. Kot občinski tajnik v Kamniku je nastopil službo 3. junija 1914., vpokojen pa je bil 1. januarja 1931. »Gospod Jožko,

kakor so ga splošno imenovali, je bil markantna osebnost. V svoji službi je poznal slehernega iz mesta in daljne okolice. Vse važne dogodke iz zgodovine Kamnika in okolice je imel v svojih zapisnikih, velike zaklade pa je hranil tudi v svojih dragocenih zbirkah. Na odru Citalnice je deloval kot igralec, pevec in režiser do svoje 71. leta. Dolga leta je bil tudi navdušen pevec »Liric«. Najvidnejše je njegovo delo pri čuvanju citalniške garderobe in zbiranju narodnega blaga. Zbral je dragocene in zanimive predmete starih viteških oprem ter pravo bogastvo v narodnih nošah. Vsek, še tako neznamenit rekvizit je

imel v najtočnejši evidenci, da se je vide- lo, kdaj in kje je bil nabavljen, ali kdo ga je poklonil. Z veliko požrtvovalnostjo in gmojnimi žrtvami je nastala njegova zbirka. Letos avgusta je bila razstavljena in je mnogostevne obiskovalce te razstave še osebno vodil g. Stele, ki je znal najboljše opisati vse zanimivosti in razložiti njih zgodovinski pomen. Pri nešteti nastopih z narodnimi nošami je vse sam uredil, dekleta so ga vedno rada vpraševala za to in ono in za vse je imel najboljše nasvete. Sicer pa je bil tudi sam izrazit tip pristnega gorenjskega očanca. V svoji res pristni gorenjski noši je povsod vzbujal splošno pozornost. Ko je general Peter Živkovič kot ministrski predsednik obiskal Kranj in ga videl v veliki skupini narodnih noš, ga je takoj nagovoril in Jožko Stele je

ministrskemu predsedniku povedal, da je poslednji svojega rodu, ki je 300 let star. Ker so njegove zbirke, razstavljene v Kamniku in tudi na ljubljanskem velesoj- mu vzbujale splošno zanimanje, so se oglašali seveda tudi kupci, on pa ni ničesar prodal, češ, naj ostane doma, kjer je na- stalo.

S svojim delom in blagim značajem si je ustvaril Jožko Stele trajne lepe spo- menike. Njegovo delovanje pa bi moralo biti zapisano tudi v zlati knjigi zgodovine Kamnika.

Pogreb blagega pokojnika bo jutri ob 16. iz hiše žalosti na štni na pokopališče na Žalah. Naj mu bo lahka rodna zemlja, katero je tako ljubil. Žalostnim izrekamo najiskrenejše sožalje.

Uspehi naše pošte

Statistični pregledi ministrstva za pošto ponazarujejo poleg poštnega prometa tudi položaj izvrševalcev naporne poštne službe

Beograd, 7. novembra.

Statistični oddelki ministrstva pošte in brzojava je te dni dovršili svoje obširno po- ročilo o delu in o gmojnih uspehih pošt brzojavov, telefonov in poštne hranilnice za lano- sko leto. Najbolj značilno pri delovanju vseh poštinskih ustanov je bilo to, da se je promet, ki je prejšnja leta zaradi splošne gospodarske krize močno padel, spet dvignil. V glavno državno blaginjo je prišlo lani 160 milijonov kot čistih dobičkov naših pošt- nih ustanov. Promet poštinskih ustanov je lani dosegel 661.050.058 edinic, kar pomeni na- priam letu 1933. prirastek 55.573.000 edinic ali 9 odstotkov. Od vsega prometa odpade na notranjo službo 89, na mednarodno službo pa 11 odstotkov.

Pri poštinskih ustanovah je službovalo lani 13.972 uslužbenecv. Od teh jih je bilo 84 odstotkov v poštinskih, brzojavnih in telefonskih uradih, ostali pa v ministrstvu, poštinskih re- koviščih in tehničnih ustanovah. Med usluž- benici so tvorili ženske delavce 81 odstotkov. Stalnega osebja je bilo 73 odstotkov, ostalo pa je poudeljeno in najeto. Odstotek pogodbenega osebja rase od leta do leta zaradi ustanovitve novih pogodbenih pošt.

Iz statističnih podatkov je tudi razvidno, da je poleg železniške poštne službe naj- težja in najodgovornejša. Zahteve so velike, še večje pa je odgovornost. Najmanjša ne- pravilnost in prestopki so strogo kaznovani. Lani je bilo izrečenih 4.384 administrativnih in 2.933 denarnih kazni. Vsega denarnih kazni, ki so jih plačali poštini uslužbenecv, je znašala 126.490 Din. Iz statistike je celo raz- vidno, kako vpliva naporna služba na zdravje poštinskih uslužbenecv. Lani je bil vsak poštini uslužbenec povprečno bolan 10 in pol dneva. Umrlo jih je 94, od njih 89 za tuberkulozo, kar predstavlja 41 odstot- kov od skupnega števila smrtnih primerov. Ekonomski delovni moči v naših poštinskih ustanovah je dosegla svoj višek in se nika- kor ne sme nadležovati z nedokazanimi de- lovniimi moči. To dokazuje številni dni dopu- stov. Lani so poštini uslužbenecv, ki imajo kot vsi drugi pravico do domstov, lahko preželi na odmoru povprečno samo po en dan. To je zelo malo zato, da je moralo na bolovnicah dopust tekmo leta 6.458 usluž- benecv.

Velik del statističnega pregleda se bavi s poštini prometom. Skupna dolžina vseh poštinskih potev na koncem je znašala 54.503 km, na vodi pa 4.690 km. Za prenos pošt- nih pošilk je služilo lani 285 poštinskih vo- zovov. Ki so last ministrstva ter 7 voznikov na privatnih železnikih. Pošto pa je preva- žala tudi 43 kombiniranih voznikov, ki so last železniške uprave. Za prenos pošte in telefonov je služilo tudi 160 avtomobilov, 5 motociklov, 40 biciklov, ter 997 vozov s konjsko vprego. Na morju in rekah na je prevažala prevoz 68 čolnarjev in pri-

Pri žolčnih boleznih,
regulira uporaba naravne
FRANZ-JOSEFOVE
grenčice — delovanja črevesja

vatnih ladij in 4 čolni. Pošta se je prevažala tudi z letali. Samo letala našega Aeroputa so prenesla lani blizu 400.000 poštinskih pošilk. Na vseh progah je bilo 490.343.631 raznih pošilk.

V državi je 1998 brzojavnih uradov, med njimi 829 pogodbenih. Neprerastano službo so vršili 104 brzojavni uradi. Vsi uradi »majo 2.151 aparatov najnovejšega tipa. Skupna dolžina brzojavnih prog je znašala 18.701 km, dolžina brzojavnih žic pa 93.590 km. Na naših brzojavnih uradih je bilo lani izme- njanih 3 milijone in pol brzojavov z 71 mi- lijoni. 600.000 besedami. Na notranji promet odpade blizu 3 milijone brzojavov. Naše ra- dio-telegrafne postaje v Rakovici pri Beo- gradu in v Veliki Gorici pri Zagrebu so iz- menjale z inozemstvom 266.249 brzojavov. Sprejele pa so iz inozemstva 86.000 brzo- javov. Telefonskih postaj je bilo v prometu 1.300, za 22 več kakor leto prej. Nepre-

KINO UNION

TELEFON ST. 22-21

Danes ob 16., 19.15 in 21.15

SPET VELIKI FILMSKI USPEH!

Paula Wessely, Gustav Gründgens, Willy Forst, Erna Morena

Tako je končala

Ijubezen...

Dunaj za Napoleona, politična žen- tev, ki stare tih ljubez, glasba, ki nosi pozabljenje: vse to je več kot film, življenje.

Predprodaja vstopnic od 11. — 12.30 in od 15. ure dalje.

etano službo je vršilo 98 telefonskih postaj. Telefonskih naročnikov je bilo v vsej državi 45.414, kar je za 2.808 naročnikov več kakor leto prej.

Naraščalo je lani tudi število naročnikov radia. Ob zaključku leta jih je bilo 66.504. Največ jih odpade na direkcije Novi Sad, potem Zagreb, Beograd in Ljubljano, naj- manj pa jih je bilo na področju splitske in cetinjske poštne direkcije.

Zahteve monopol- skega delavstva

Beograd, 7. novembra

Delavci monopolne uprave, zastopani po svojih strokovnih organizacijah in De- lavski zbornici, se že dolgo borijo za iz- premembo pravilnika o delu v ustanovah monopolne uprave, ker ta pravilnik ne odgovarja potrebam in zahtevam monopol- skega delavstva in je tudi v nasprotju z raznimi določili splošnih zakonov o raz- merju med delodajalci in delojemalci. Mo- nopolistični delavci je v državi okrog 20.000 in je vsa akcija za izboljšanje po- ložaja osredotočena v Beogradu, kjer je bilo prirejenih že več posvetovanj in zbo- rovanj.

like res daleč v naše kraje, zato pa so imeli svojega namestnika, ne v Ljubljani, temveč v Ribnici. Tam je stoloval ar- hidiakon, ki je skrbel tudi za šolstvo. Ze v početkih naše fars so imeli Ribničani lastno gimnazijo in ribniški arhidiakon je hodil nadzirat župnije po Dolenjskem, med drugim šentvidsko in šmarsko. Stične ti- stokrat seveda še ni bilo. Te župnije so prišle pod krivo palico stiškega samostana pozneje. Stiški samostan je dobil kancije nad našo župnijo protektorat in so od tam nastavljeni naše župnike. Po imenih sodeč so bili dolgo dobo šmarski župniki doma- čini sinovi. O tem pričajo krepka slovenska imena šmarskih župnikov: Tomaž Steklina, Danijel Hlapše, Andrej Šifer, Jernej Po- potnik, Matevž Svetec, Pavel Setine. Kro- nika pa beleži celo več Hlapševov: Mihael, Janez in Danijel. V času Valvasorja je bil v Šmartnem za župnika gospod Janez An- drej Šifer. Iz Stične pa so prihajali za župnika tudi mnogi patri, ki so se v kro- nikah tako tudi podpisovali, domala vsi pa so imeli nemška imena in je verjetno, da niso bili slovenskega rodu.

Ko je udaril cesar Jožef II. po samo- stanih in je zadel s tem tudi stiškega, je prišla naša župnja pod ljubljanskega škofa, kjer je še danes.

Dušni pastirji so bili v tistih dobah iz- postavljeni mnogim nevednostim. Kadar je bilo treba k samotnemu bolniku v ma- lo obljubljenih naseljih, je to bila naporna in težavna pot. Naši kraji so bili veliki, obsežni, lahko rečemo — pragozdovi. Ta pragozd se je vlekkel prav od Save po jan- skih rebrih doli proti Dolenjski. Na eni strani ga je mejilo Šmartno, na drugi pa je segal do obronkov ljubljanskih naselij. Ljudstvo si je mnogo prizadevalo, da bi izišlo te nepregledne zaraščene pokraj- ne. Prav imena teh krajev nam dokazuje- jo vneto prizadevanje prebivalstva, da bi

Včeraj so predstavniki delavcev in De- lavske zbornice obiskali generalnega di- rektorja uprave monopolov g. dr. Marko- viča in, ko so mu razložili vse delavske zahteve, je prišlo v nekaterih točkah do sporazuma. Ugotovili so, katere točke pravilnika ne odgovarjajo zakonu, in ge- neralni direktor je obljubil, da bodo te točke izpuščene ali pa popravljene. Do po- polnega sporazuma pa ni prišlo v pogledu delavske stalne namestitve, pač pa je ob- ljubil generalni direktor, da se bo število stalnih delavcev v tobačnih tovarnah zvi- šalo, v postajah in skladiščih monopolne uprave pa bo število stalnih namestencev normirano. Obljubljeno je bilo tudi, da se bodo razne točke pravilnika izpremenile pozneje, ko se bodo v praksi izkazale za neprimerne. Vprašanje pokojninskega za- varovanja delavcev in plačilnega sistema pa je bilo rešeno tako, da bo dala mono- polska uprava svoj predlog v pregled in iz- javo tudi Delavski zbornici.

Zapuščeni grobovi narodnih mučenikov v Aradu

Sarajevo, 7. novembra

Ze več ko 20 let so na dveh pokopali- ških v Aradu raztreseni grobovi Srbov iz Bosne, ki so med svetovno vojno pomorili v ječah aradske trdnjave in v taboriških za politične osumljenice. Na spodnjem me- stem pokopališču je okrog 600 takih gro- bov, nad 3.000 žrtv avstrijskega nasilja pa je pokopanih na pokopališču aradske trdnjave. V aradski trdnjavi je leta 1917 in 1918 razsajal legar in ugonobil veliko množico narodnih mučenikov, ki jih je avstrijska soldateska privedla iz Bosne in Srema. Trdnjavsko pokopališče je zelo zanemarjeno in tudi težko ga je spraviti v red, ker je daleč od mesta. Sibska cer- kvena občina v Aradu bi na tem pokopali- šču rada postavila čuvaja a nima zato dovoljenja od rumunske vojaške oblasti. Po pokopališču se mnogokrat pasejo kra- ve in gosli.

V Aradu je bilo že pred nekaj leti usta- novljeno društvo za varstvo grobov kot sekcija rumunskega Rdečega križa. Od- borniki tega društva je tudi ugledni arad- ski prota Uroš Kovičević, ki ima največ zaslug, da grobovi srbskih mučenikov niso popolnoma zapuščeni. To društvo za var- stvo grobov namerava spomladati kosti vseh vojnih žrtv ne glede na narodnost pokopati v skupni kostnici. S tem bi bil srbskemu pokopališču vzeti njegov nacionalni

Magister Johanes in njegova vera špicarjeva „legenda v treh dejanjih“ in njena premiera na Jesenicah

Do zadnjega časa smo bili mnenja, da je Jaka Špicar mojster v pisanju narodnih in sploh takih iger, ki so zajete iz sedanjosti. V zadnjem dramskem delu pa nam je poka- zal, kako točno pozna tudi zgodovino in sv. pismo, iz katerega črpa dragocene zaklade. Legenda v treh dejanjih, kakor Špicar na- ziva svoje novo delo, se godi v dobi cesarja Rudolfa II., ko je verski fanatizem na višku in ko se pripadniki raznih veroizpovedi ko- ljejo med seboj kakor divje veri. Vera, ki ima oblast, preganja vernike drugih veroizpovedi. Poleg teh strasti pa je vse zaslepljeno s praznovestvom. Mučeniki trpijo na natezalnica, gorijo na grmadah, neumnost in hinavščina se vodita za roko, v taki dobi živi učeni magister Johanes, ki ni samo zve- doslovec, temveč tudi filozof. Magister raz- glablja nauke Kristove in išče pravo, sve- to vero ljubezni. K učenjaku se zateče celo cesar kljub temu, da je magister Johanes protestant. Kmalu zalone učenjaku sonce sreče. Učeni mož, ki je prišel do spoznanja, da so vse vere, ki jih verniki izpolnjujejo v spoštovanju do Boga in ljubezni do bliž- njega, dobre, pozove k svoji bolni materi slovečega židovskega zdravnika. To, kar je napravil iz velike ljubezni do matere in iz spoštovanja do znanosti, pa postane zanj usodepolno. Njegova žena, fanatična protestantka, je zaradi tega naposled zblaznela. Ko so bili magistra izključili od javnega ob- hajila in izobčili iz protestantske cerkve, so ga zapustili tudi njegovi učenci. Njegovo iz- občenje pa je hotel izkoristiti cesar. Poslal je k njemu jezuita, ki je učenjaku obljubil vse mogoče, če postane katolik.

KAVO HAG PRISTNO Z DRAVO ZRNATO KAVO ZAJAMENO KOFEINA PROSTO

pomen. Protja Kovičević nasprotuje takemu načrtu ter se trudi, da bi bile kosti srbskih žrtv prenešene na spodnje mestno pokopališče v varstvo njegove parohije. V to svrhu je zbral že nekaj denarnih sredstev.

Tudi v Sarajevu je bil ustanovljen od- bor bivših internirancev v Aradu, ki se je bavil z načrtom, da bi prenesel ostanke sotrpinov domov v Bosno. Odbor pa ni mogel zbrati potrebnih denarnih sredstev in tako je akcija zapasla. Sedaj, ko vodi bor- bo za srbsko pokopališče v Aradu požrtvo- valni svečenik bi bilo pač najbolje, če bi sarajevski odbor podprl njegovo prizade- vanje.

— Sami priznate, da vam dela evangelijska cerkev krivico in sramoto. Odrekli so vam javno obhajilo in s tem so vas izobčili. Se- danj ste prosti, brez obveznosti napram... Johannes pa ga je prikinil: Napram duhov- nikom, ne napram Njemu. (kaže na Krleža- ga) in svoji vesti!

S tem je bila zapečatena usoda magistra Johanesa. Jezuit je odšel, v hišo pa je stopil

KINO SLOGA

Ljubljanski dvor Telefon 2730

Bratje Karamazovi

po istoimenskem romanu L. Dostojevskega

FRITZ KORTNER in ANA STEN

Dopolnilo najnovejši Foxov zvočni tehnik

Danes zadnjikrat ob 16., 19.15 in 21.15 uri

JUTRI! PREMIERA!

OSREČI ME!

Opereta polna duhovitega humorja, muzike, plesa, lepih girisov, odličnih igralcev, smeja in mladosti

birč in sporočil učenjaku, da je njegova mati čarovnica in da jo mora peljati pred mestne sodnike.

Nekateri prizori so izredno močni. Da pa bi jih preprosto ljudstvo lažje razumelo, bi se jih dalo morda nekoliko razširiti. Pre- miera je bila na Jesenicah na sokolskem odru. Večina igralcev je častno izvršila svo- jo nalogo. Najboljši je bil v težki ulogi ma- gister Johanes. Tudi težka uloga versko blazne žene je bila odlično podana. Dobri so bili tudi drugi v manjših ulogah. Nado- mestiti pa bo treba učenca, ki ima poleg magistra najvažnejšo ulogo. Kdor je videl novo Špicarjevo delo na Jesenicah, si je gotovo želel videti ga še kje drugje, v dru- gi režiji in spremenjeni scenariji. Obisk je bil poveljen.

Smrt otroka zaradi opeklin

Gornji Slaveči, 7. novembra

Zaradi nevednosti se je zgodila na Go- ričkem huda nesreča. V gornjih Slavečih je delavka Gombočeva Terezija na praznik Vseh svetnikov zjutraj skuhala močnik, ga še vrelega postavila na polico, da se shladi. Ker je imela nekaj dela na dvorišču, je za- pustila kuhinjo in v njej samega komaj 16 mesecev starega Francka, nezakonskega si- na njene hčerke. Deček je kobacal po ku- hinji in stikal po vseh kotih. Prišel je tudi do police in zamakala ga je posoda, iz ka- tere se je kadilo. Vzpel se je in komaj s prsti dosegel rob posode, ki se je nenad- no nagnila in vsa vrela tekočina je pljusk- nila fantku na obraz in prsi. Na otrokovo kričanje je prihitela stara mati in mu iz- kusala lajšati bolečine, kakor je vedela in znala. Popoldne se je tudi napotila v od- daljeno Gornjo Lendavo po mazilo za ope- klina. Ves trud pa je bil zaman. Nasled- njega jutra je otrok umrl za hudimi ope- klinami.

Točno plačuj »Jutru« naročnine Varuj svojem zavarovalnino

Osem vekov šmarske župnije

Litija, 7. novembra

V sosednjem Šmartnem se pripravljajo na velike svečanosti, ki se bodo vršile sko- zi več dni in bodo privabile udeležence tu- di izven meje našega Zasavja. Stičenci, ki so naški bližnji sosedje, so si dali napo- sediti za 800 letnico obstoja samostana zgodovi- no v obliki povesti. Pisatelj Zorec, doma- čin iz našega srezja, je prikazal zgodovino Dolenjske in stiškega samostana v knjigi »Beli menihovi. No, na severnem koncu našega srezja tega ne moremo, zato pa bo- mo bolj na krta obujali spomine iz dav- nih let...

Šmarska fara je prav gotovo starejša, ka- kor ji zdaj pripisujemo. Točnega datuma ustanovitve ne poznamo, prva letnica, ki je zabeležena v orumenelih papirjih pa je leto 1135. Takrat je omenjena fara »Smart- no ob Savi«. Tistikratni župnik poroča svojim predstojnikom podatke o vzdržava- nju in stroških za faro Nekje na Gorenj- skem — menda v Koprivju pri Trzinu — so hoteli imeti župnijo. Da bi zvedeli za stroške ustanovitve, so se obrnili k nam do- li v Zasavje in iz tega odgovora posne- mamo, da je naša fara takrat že obstoja- la. Da ne bomo rekli preveč, pa smo vze- li kar to letnico za njeno ustanovitve.

Danes pravimo Šmartno pri Litiji, tisti- krat seveda Litije niso še poznali. V Li- tiji smo imeli le čoln, ki je služil za pre- voz preko reke Šmartno pa je bilo glav- no središče naše pokrajine. Skozi Šmartno je vodila tudi tovarniška pot, ki je prišla iz Dolenjskega preko Dolgega brda, spe-

ljana pa je bila skozi Zavrtnik in Be- snico proti Ljubljani. Še v Valvasorjevih časih je bila ta pot glavna ter jo je upo- rabljali tudi sam bogenšpeški zgodovi- nar, kadar je šel iz svojih šmarskih ba- koreznice v svoje ljubljanske domovane na Starem trgu. Litija je prišla do kredita še le po letu 1849, ko je zapihala skozi Za- savje prva lokomotiva. Od takrat se je pri- čela večati in naraščati. Potem si se sem- kaj preselili tudi razni razni, ki so bili dotlej v Šmartnem.

Šmarska župnja je obsegala v času usta- novitve obsežno ozemlje, in sicer jo je mejila na severu reka Sava, na jugu pa na vse strani dobro vidno Primskovo. Ši- rila pa se je tudi po pobočjih Janč, jutra- njega stražarja bele Ljubljane, na vzhodu pa je segala prav v kumijanske hribe — celo do romantičnega Svibna v Sopotu. Ta- ka je bila meja iz prvih let ustanovitve, a ti kraji so bili seveda malo naseljeni. Z ljudskim preseljevanjem se je ožila tudi šmarska fara, na njenih mejah pa so na- stajale nove župnije.

V času Valvasorja je štela šmarska žup- nija še vedno 12 podružnic, nekaj od teh je zdaj že »samostojnih«, tako na primer Polšnik, Stanga, Kresnice in druge. Litija pa je še vedno šmarska podružnica.

Od opatov do cesarja Jožefa II.

Šmarsko župnijo so ustanovili ogeljski pa- trijarhi. Imeli so za takratne prometne pri-

Domače vesti

* Naš mornariški častnik kot gost generala Göringa. V Berlinu se mudi poročnik fregate Davorin Orebič, ki je doma iz Splita. Ko je predsednik pruske vlade general Göring letos bival v Dubrovniku, je bil poročnik fregate Orebič dodeljen njegovemu spremljevalcu. Na nekem izletu je storil generalu veliko uslugo, ker je preprečil nesrečo mornarskega čolna, na katerem je bil general. General Göring je mladega poročnika po vrnitvi v Nemčijo in izposloval mu je tudi potreben dopust.

* Predavanje L. D. Predavatelj ZKD bodo imeli naslednja predavanja: Sokolska dreva ob 20 uri predavanje g. dr. Verčona o Abesiniji; Sokol Moste drevi ob 20. v sokolskem kinu predavanje s ekološkimi slikami: S »Kraljico Marijo« po Grčiji in Egiptu, predavatelj g. Viktor Pirnat; sreško učiteljsko društvo v Zidanem mostu v soboto 9. t. m. v osnovni šoli predavanje dr. Aljeviča o pomenu meze za narodno gospodarstvo; Narodna Odbrana v Domžalah 10. t. m. ob 11. predavanje g. dr. Fellacherja o koroškem plebi. eitu in o Rapallu; meddržavni odbor v Kočevju 10. t. m. ob 11. v novem kinu predavanje g. prof. Cermelja o naših kulturnih prilikah; Sokol Novo mesto 11. t. m. ob 20. predavanje g. prof. Kolarja: Svetovna vojna in mi; Sokol Škofja Loka 13. t. m. ob 20. predavanje s ekološkimi slikami g. Pirnata o potovanju s »Kraljico Marijo« po Grčiji in Egiptu.

Dobro večer **Lutz**
Cenik: Tovarna Lutz peti, Ljubljana VII.

* Slovenski vokalni kvintet v Pardubiceh. Predsednik Českoslovaške — jugoslovenske Hge v Pardubicah, zaslužni prevajalec in potpisilec inž. J. Zd. Rausar je sporočil našemu uredništvu, da je imel pardubiški kvintet Slovenskega vokalnega kvinteta prav lep uspeh. Kvintet se je vršil v dvorani Industrijskega muzeja. Pevec je občinstvo po vsaki točki burno pozdravljalo in je z ovacijami pokazalo, da ga je slovenska pesem močno ogrela in navdušila.

* Večer Davorina Jenka v Beogradu. V proslavo stoletnice rojstva skladatelja Davorina Jenka prireja beograjsko narodno gledališče v nedeljo 10. t. m. glasben večer, na katerem se bodo izvajale samo Jenkove skladbe, med njimi tudi njegova »Vračar«. Pred glasbenim sporedom bo predaval znani beograjski glasbeni kritik dr. Miloje Milojevič o Jenku in njegovih glasbenih delih. Pričetek ob 20. Beograjski Slovenci se brez dvoma v kar največjem številu udeležijo proslave svojega slavne ožjega rojaka.

Lisztova rapsodija VSE RADIM MUZIKE

* Jubilej varaždinske učiteljske organizacije. Sreška učiteljska organizacija v Varaždinu bo 16. t. m. proslavljala 60 letnico svojega obstoja in delovanja. Proslava se bo vršila v veliki dvorani varaždinske osnovne šole. Učiteljsko društvo v Varaždinu spada med najstarejše učiteljske organizacije v državi ter ima lepe tradicije in zasluge v pogledu prosvetnega in nacionalnega dela ter tovariške vzajemnosti.

* Martinov večer v Beogradu. Novo Društvo Slovencev v Beogradu, ki je pred mesecem imelo svoj ustanovni sestanek, na katerem so se z ozirom na sklenjen razid »Cankarja« in »Edinosti« sprejela nova pravila. Je že potrjeno od pristojne oblasti in stopa pred beograjsko občinstvo sedaj prvič z zabavno prireditvijo, ki naj mu privabi čim večje število občinstva. Tradicionalni slovenski »Martinov večer«, ki se bo vršil v soboto 9. t. m. v veliki dvorani českoslovaškega narodnega doma bo prva zabavna prireditev v letošnji jesensko-zimski sezoni ter bo gotovo nudila vsem udeležencem kar najprijetnejše razvedrilje. Sprejemala pa se bodo tudi priglasitve za društveno članstvo. Začetek večera bo ob 20.30.

* Smele akrobacije českoslovaških letalcev na zemunskem aerodromu. Iz Bukarešte sta priletela na zemunski aerodrom slavna českoslovaška letala Novak in Hamišek, ki sta tam vprilo českoslovaškega poslanika v Beogradu in naših zrakoplovnih častnikov izvajala smeile in zelo lepe akrobacije. Akrobacije so bile izvedene nizko nad zemljo, kar je posebno nevarno. Izvajanje je bilo elegantno in precizno. Na aparatih slavni českoslovaški letalcev so pozneje tudi nekateri naši piloti pokazali svojo veliko sposobnost.

* Ureditve turističnega parnika za krožna potovanja. Dubrovniška plovilnica je poslala svoj parnik »Kumanovo« v splitsko ladjedelnico, da bo preurejen za turistična krožna potovanja. V pretekli sezoni je vozil ta parnik na turistični progi Benetke-Kotor-Parnik bo moderniziran in z njim se bodo prihodnje leto vozili turisti od pristanišča do pristanišča, da si bodo ogledali lepote našega Jadrana. Takšna krožna potovanja je letos z velikim uspehom izvedla centrala ribiških zadrug s svojim parnikom »Nehajema«.

* Samomor inž. Ljube Petroviča. Na državnem posestvu v Belju je bil že kakih 10 let zaposlen kot vodja strojne delavnice in tehničnega oddelka slovenski rojak inž. Ljubo Petrovič. V poslovanju tehničnega oddelka pa so se ugotovile neke nerednosti in proti inž. Petroviču je bila uvedena preiskava. Možja je to tako potrljo, da si je vzel življenje. Ker ga ni bilo na spregled, so odprli njegovo sobo ter ga našli ležečega v postelji, pokritega z odejo. Ko so odejo odkrili, so videli, da se je z revolverjem ustrelil naravnost v srce. Nesrečni inženjer Petrovič je zapustil pismo, v katerem zatrjuje, da je popolnoma nedolžen pri nepravilnostih, ki so se pripetile v njegovem oddelku. Star je bil 38 let, zapustil pa je soprogo in 12-letnega sina.

BANANE — BANANE — BANANE. Prispela velika partija svežih, izredno lepih in velikih banan: Komad že od 1.50 dalje, vam nudi, dokler traja zaloga SAMO prodajalca sadja v WOLFOVI ULICI 10.

* Sarajevo zahteva popolno vseučilišče. Akcija, ki so jo uvedli akademiki Bosne in Hercegovine za otvoritev vseučiliških fakultet, je našla velik odziv pri vseh narodnih, kulturnih in gospodarskih ustanovah. Pred nekaj dnevi se je vršilo veliko zbiranje, na katerem je bila sprejeta obsežna resolucija, ki utemeljuje potrebo ustanovitve popolnega vseučilišča v Sarajevu. Resolucija naglašja, da je veliko področje Bosne in Hercegovine, južne Dalmacije, Črne gore in Sandžaka brez visokih šol. Prirodno bogastvo zahteva v Sarajevu ustanovitve gozdarske in rudarske fakultete, ostale fakultete pa naj bi se ustanovile v Sarajevu zaradi tega, ker je dosedanja šeriatska šola že na poti do stopnje fakultete in bi vseučilišče v Sarajevu imelo tudi velike uplive na muslimanske življe vsega Balkana in tudi drugih držav.

* Zdravniki vabimo, da se polnoštevilno udeležijo ustanovnega sestanka Zdravnika sindikata za dravsko banovino, ki se bo vršil v soboto, 9. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Zvezdi« v Ljubljani. Pripravljalni odbor.

* Tragična smrt sina edince danškega učenjaka in velikega našega prijatelja. Danski arheolog in arhitekt Einar Dggve je izgubil svojega sina edince 16-letnega Egila, ki je tri leta obiskoval gimnazij v Splitu in se zelo priljubil splitskemu meščanstvu. Njegov oče je tedaj raziskoval dalmatinske arheološke znamenitosti. Mladi Egil je bil nežna, idealistična narava in danes vladajoči materializem ga je tako potrl, da se je vdal melanholiji ter si sam vzel življenje. Nesrečna mladeniča je imel zelo rad pokojni učenjak don Bulić. Stari učenjak je dal sinu danškega učenjaka vzdevek »solinski momak« in pod tem imenom je danškega mladeniča poznali ves Split.

* Morilec gluhanome deklice izročeni sodišču. Zagrebška policija je izročila sodišču konduktierja Cvijko, ki je v vlaku umoril gluhanome deklico Katico Srećec. Morilec se vedno zatrjuje, da je izvršil svoj zločin v veliki razburjenosti, ker je deklica vrgla proti njemu nekakšen oster predmet, ko jo je nagnal iz kupeja II razreda. Odločeno zanika, da bi ga bili vodili pobotni nagibi. Material, ki ga je policija zbrala s pomočjo kemičnega laboratorija, pa govori seveda drugače.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH.

* Velik požar v Bosni. V Ključu je izbruhnil požar v velikem poslopišnem industrijskega šipada ter v kratkem času zajel vso zgradbo, ki je stala v sredini mesta. Nevarnost je bila zelo velika, ker Ključ nima gasilcev. Vsi prebivalci so prihiteli na pomoč ter gasili, kakor so vedeli in znali. Telefonično so prosili za pomoč gasilce iz Banjaluke, ki so se z avtomobilom pripeljali v Ključ. Veliko poslopje je je med tem že zgorelo do temelja in znaša škoda preko 300.000 Din. Vzrokov požara še niso mogli ugotoviti.

bo film za Vas

* Tiskarski skrat ne pozna dobro geografije. Zato je v predvečernem »Jutru« napravil iz Tržišča Tržič. Upokojejen podban g. dr. Otmar Pirkmajer in prejnjari sreski načelnik in Krškem g. dr. Tine Čuš sta bila imenovana za častna člana občine Tržišča in ne Tržica.

* S kopitom v čelo. Ko se je dne 21. vrčala 5-letna posestnikova hčerka Nežica Petkova iz Subotincev v družbi s starši s polja domov, jo je zrebe, ki je šlo poleg kobilice, brcnilo v čelo s tako silo, da je deklica obležala nezavestna. Prepeljali so jo v ptujsko bolnišnico, kjer so ugotovili nevarno poškodbo. Le malo je verjetno, da bo deklica ostala pri življenju.

Slatina Petanjska zdravi in krepi, zato jo pijte redno tudi Vi!

Iz Ljubljane

* Današnja proslava stoletnice rojstva Davorina Jenka se začne točno ob 20. v Filharmonični dvorani. Proslava se udeležijo oficijelni zastopniki naših najvišjih uradov, vojaštva in drugih oblasti, zastopniki bo Srbska kr. akademija ter najstarejša pevsko društvo v državi »Srpsko pravoslavno cerkveno pevsko društvo« in Pančevom po svojem predsedniku in tajniku, Davorin Jenko je bil pevovodja tega zbora, ki se danes deluje, v letih 1863 do 1865. Spored slavnostne akademije obsega vreten mladinskih moških in mešanih zborov, dalje samosplovi in skladb za veliki orkester, deloma za zbor in orkester. O Davorinu Jenku bo govoril njegov ožji rojak stolni dekan in kanonik, skladatelj dr. Frančišek Kimovec. Ponovno opozarjamo na lično knjižnico o Davorinu Jenku, ki je izšla in se dobi v knjižarni Glasbene Matice, odnosno pri večerni blagajni po 3 Din. Sedeži so v prodaji tekom dneva v Matični knjižarni. Opozarjamo, da je sedežev vseh vrst in cen še dovolj na razpolago. — Dijaštvo ima posebno Jenkovo proslavo v soboto ob 11. v Filharmonični dvorani. V nedeljo, 10. t. m. ob 11.30 pa se odkrije spominski steber v Kolodvorski ulici števil 11 pred hišo, v kateri je Jenko umrl leta 1914. Občinstvo vsledno vabimo, da se polnoštevilno udeležijo proslave, to je slavnostne akademije in odkritja.

* Ljudska univerza prične s svojimi rednimi predavanji 11. t. m. Prvi bo predaval univ. prof. inž. arh. Ivan Vurnik o sodobnih težnjah v arhitekturi s posebnim ozirom na Ljubljano. Ze lani je ta predavatelj s svojim predavanjem privabil zelo mnogo občinstva v Delavsko zbornico na Miklošičevi cesti, kjer se bodo tudi letos vršila predavanja. Ta predavanja se bodo vedno pričevala ob 20. s brezplačno in vsakomur dostopno. Učni tečaj nemškega jezika se prične na Ljudski univerzi v torek, 12. t. m. Prijavljenci se naj zberejo ta dan ob 20. na dr. trgovski akademiji v Ljubljani, Bleiweisova cesta. Prijave za učne tečaje italijanskega in francoskega jezika sprejema Ljudska univerza. Gosposka ulica 15. do vključno 14. t. m.

* Smučarska telovadba SPD se nadaljuje v telovadnici št. državne realne gimnazije na Poljanški cesti za dame in soprode v torek 12. t. m. ob 20. Nadaljnje prijave sprejema pisarna SPD na Aleksandrovi cesti števil 4.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24
PREMIERNO KINO
Danes ob 4., 7.30 in 9.30 uri dan smeha, veselja in zabave
slavni komik WEISS FERDL v veseli komediji
NJ. VIS. POSTREŠČEK
SMEH GROHOT SMEH
Predprodaja od 11—1/2. ure
NOVI TOPPAY črtana šala
Rezervirajte vstopnice.

* Predavanje SPD. Rjevi ob 20. bo predaval pod okriljem SPD g. prof. Viktor Petkovec o naši alpski flori. Predavanje bo spremljalo okrog 100 diaprozitivov, med njimi večina barvnih. Obeta se nam prav zanimiv večer, ki bo posebej vreden za planince in ljubitelje gorskega cvetja. Vstopnice so na razpolago v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti ter zvečer pred predavalnico ob 20. dalje.

* Fotodebatni večeri SPD. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani opaža v zadnjem času, da planinci sicer mnogo fotografirajo, vendar pa producirajo sorazmerno malo dobrih posnetkov. Foto odsek SPD se je odločil, da bo priredil fotodebatne večere, kjer bodo prejemali slabi brezplaten pouk o pravilni uporabi foto kamere, o izbiri motivov, v pravilnem osvetljevanju, v razvijanju itd. Udeleženci bodo prinašali s seboj svoje slike in nagajve, o katerih se bo skupno razpravljalo in debatiralo. Ako bo zadostna udeležba, bo foto-odsek napravil foto-temnico v svojih društvenih prostorih, da na ta način omogoči članom praktično vežbanje v razvijanju filmov in plošč. Prvi fotodebatni večer SPD se bo vršil v društvenih prostorih za člane SPD v četrtek 14. t. m. Debatni večeri se bodo vršili pod strokovnim vodstvom naših fotomaterjev.

* Lisztova rapsodija »Vse zaradi muzike« bo glasbena senzacija. Kakršne Ljubljana še ni doživela. Vse klavirske točke izvaja znani berlinski umetnik Friderik Wührer. Glavne vloge v tem filmu imajo znani umetniki Pavel Hörbiger, Karin Hardt in Ida Wüst.

* Dramski tečaj ZKD se bo vršil v II. nadstropju Kazine v dvorani ZKD. Tečaj priredi ZKD in bodo imeli udeleženci priliko, dobiti pogled v vse stroke gledališke dramske umetnosti. Tečaj bo vodil višji režiser Narodnega gledališča prof. O. Šest. Vpisovanje je v Kazini dnevno ob 9. do 12. in od 3. do 6. ure. Vpisnina znaša 10 Din. Tečaj bo trajal 5 mesecev in bo znašal mesečni prispevek 20 Din. Vabimo vse interese, da se poslužijo tega tečaja in izpolnijo svoje znanje pod strokovnim vodstvom. Pričetek tečaja 15. t. m.

* ZKD film nam prinese dase veselo in zabavno opereto »Pripovedke o pomladi«, v kateri poje glavna koloraturna pevka Claire Fuchs. Film je nekaj izrednega za vse ljubitelje lepega petja in zabave. Sodelujejo: Ida Wüst, Ljilja Tavvanelli in še mnogo drugih. Predstava jutri ob 2.15. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

* V šentjakobskem gledališču uprizaro v soboto 9. t. m. ob 20.15 izvrstno Hopwoodovo veselolgo »Skandal pri Bartletovih« (Vzorni sopros). Pikantna veselolga je dosegla na vseh svetovnih odrih ogromen uspeh. Dejanje je zelo pestro, igra polna besedne in situacijske komike. Prvo in drugo dejanje se godi v salonu, tretje pa v spalnici pri Bartletovih. V glavnih vlogah nastopijo: Baranova, Klavornik, Hanžič, Košak, Petrovič. Režira Kosač. Ker je za predstavo veliko zanimanje, naj kupi cenjeno občinstvo vetopnice že prej. Mladini neprimerno. V nedeljo se igra ponovi.

* Društvo »Tabore« poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo koncerta Glasbene Matice v počastitev skladatelja Davorina Jenka, ki bo drevi ob 20. v Filharmonični dvorani.

Vlom v železniško skladišče

Moškajnci, 7. novembra
Nedavno ponoči je bilo vlomljeno v železniško skladišče na postaji v Moškajncih. Tatovi so strli vrata in odnesli zaboj s 40 kg ciktorije, ki je bila last trgovca Mikla Vladimira ob Sv. Marjete. Razen tega so odnesli tudi mnogo specerijskega blaga, ki je bilo last železniškega službenca Ploha Avgusta. Blago je dospelo iz Maribora in je bilo čez noč spravljeno v skladišču. Pastirji so naslednjega dne nedaleč od postaje našli razbiti zaboj in raztreseno ciktorijo, v nekem grmovju pa tri papirnate zavitke s spšeničnimi in koruznim zdrobom in zavitek sladkorja. Vlomilci so stikali tudi po predalih pisalne mize za denarjem, ki ga pa niso našli. Vlomilce zasedujejo orožniki.

Samomor 11 letnega dečka

Rogaška Slatina, 7. novembra
V Čači vasi blizu Rogaske Slatine je v ponedeljek ušla krava 11 letnemu Viktorju Č. v sosedovo ozimino. Zaradi česar je je potem začelo nevarno napenjanje. Deček se zavoljo tega ni upal k strogi materi in je iz strahu pred kaznijo segel po vrvi in se obesil na slivo nedaleč od doma.

Vsa domačija v plamenih

Gornja Radgona, 7. novembra
Iz neznanega vzroka je v torek zvečer začelo goriti gospodarsko poslopje Antona Stranjskega, posestnika v Zbogovcih pri Gornji Radgoni. Vsi domači so bili odsotni z doma in zaposleni pri sosedu. Ker je bilo gospodarsko poslopje s hišo pod eno streho, in to slamatno, je ogenj zajel vse. Na kraj nesreče so prihiteli gornjeradgonski gasilci z motorno brizgalno in gasilci iz Orehovec. Čeprav je bilo treba do bivali vodo iz oddaljenega ribnika sosed Martina Ritonje, je gašenje v redu funkcioniralo in je gasilcem uspelo rešiti vsaj stanovanjske sobe hiše.

Škoda je tem občutnejša, ker je imel posestnik Stranjski shranjene na podstrešju hiše vse letošnje prideleke. Zaradi sta bili zavarovani le za majhen znesek.

* Uprava Hubadove župe poziva vsa ljubljanska pevška društva, da se v čim večjem številu udeležijo akademije, ki se bo vršila drevi ob 20. v Filharmonični dvorani, in odkrila spominskega steber Davorinu Jenku v nedeljo ob pol 12. v Kolodvorski ulici števil 11. z društvenimi zastavami. Zbirališče na licu mesta ob 11.15.

* Velikodušen dar. G. podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj je izročil rektoratu univerze v počastitev spomina blagopokojne gospodične Olge Pleiweisove za podporo revnim akademikom znesek 500 Din. Rektorat mu izreka za velikodušni dar najtoplejšo zahvalo.

* Bomo videli, če zgledi mičejo. V našem uredništvu se je zgledil g. Aleksander Ivanovski ter nam kot redko zanimivost današnjih dni sporočil, da je njegov hišni gospodar g. dr. Fran Fran vsem strankam v svoji hiši na Rinski cesti iz lastnega nagiba znižal najemnine za 10 odstotkov. G. Ivanovski nas je prosil, da bi to objavili, da bi se izkazala moč pregovora, ki pravi, da zgledi vabijo in mičejo. Bomo videli!

* Pošta Ljubljana II. (na glavnem kolodvoru) bo pričela poslovati v ponedeljek 11. t. m. v prenovljenih in razširjenih prostorih ter bo zopet sprejemala vse vrste poštnih pošilk.

* Sezona škrlatinke in davice. Kakor nam poročajo iz raznih krajev, sta se ponedek na delu pojavili škrlatinka in davica, ki sta nekakšni sezonski bolezni vsake jeseni, v epidemičnem obsegu. V Rajhenburgu in na Senovem so morali zaradi davice, za katero je obolelo veliko število škrlatinskih otrok, na predlog banovinskega zdravnika šole zapreti od 31. oktobra do 13. novembra. Nekaj razredov so pozaprl tudi v nekaterih krajih v ljubljanski okolici, v mestu gajem pa se je pojavila škrlatinka med šolsko mladino tako, da ima poliklinika zadnje dni polne roke dela. Kakor nam javljajo iz obče državne bolnišnice, pa na tamonjem infektiskem oddelku ni večjega dotoka bolnikov za škrlatinko in davico, kakor je to vsako jesen običaj.

ARTIN
Lahko normalno izpraznenje pri zapeki, lenivosti črevesja vam omogočajo
ARTIN-DRAŽEJE
dr. Wandera. Dobivajo se v vseh lekarnah v škatljah po 12 dražej Din 8.— in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50
Ogl. reg. pod S. br. 22115/33.

* Iz vlaka je padla. Pri škofji Loki je včeraj jutraj prišlo do nesreče, ki bi bila skoraj utegnita veljati življenje neko počinco jutrajnjega gorenskega vlaka. Mariji Tavčarjevi, 22-letni posestnikovi hčeri iz Ljubine pri Cerknem na Goriškem, so se na nepojasnljen način odprla vrata vagona pa je iz drvečega vlaka padla na nasip. Reševalci so jo pripeljali na kirurški oddelk z nevarnimi ranami po glavi in z nalomljeno desnico.

* Drveni v Kazini »Družabni plesni večer« za vse že vabljene in vpljane goste. Vodi in poučuje mojster Jenko.

* Melac. Tyrševa 20. Vam nudi pletenice cenjenih in najodličnejših kakovosti.

* Vedno sveži narezki v delikatesi V. A. Janec, Aleksandrova cesta, pri operi, telefon 34—55.

Iz Maribora

* Jadranski dan v Mariboru se je svečano in lepo proslavil v sredo zvečer v primerno okrašenih dvorani prejšnjega kin »Apollo«. Otvoritvene besede je spregovoril predsednik mariborske krajevene organizacije Jadranske straže dr. Rapotec. Nato je predaval prof. Baš o naši pomorski poziciji v odnosu do svetovne politike in gospodarskem pomenu našega Jadrana. Zaključne besede k lepo uspeli jadranski proslavi je spregovoril še predsednik dr. Rapotec.

* Mornarska akcija Jadranske straže v Mariboru priredi dne 9. t. m. ob 20 v spodnji kazinski dvorani mornarsko proslavo ob priliki obletnice, ko je leta 1918. na našem Jadranu na bojnih ladjah prvič zaplapolala jugoslovenska zastava. Na programu so glasbene in plesne točke, po programu pa prosta zabava. Vabljeni so vsi prijatelji morja in mornarice. Vstop prost. Obleka poljubna. Članstvo v uniforami ali z znaki.

* Shod stanovanjskih najemnikov bo v nedeljo 10. t. m. ob pol 11. na verandi hotela »Union«. Vsi stanovanjski najemniki vabljeni!

* V soboto premiera. Prva letošnja ponovitev priljubljene operete »Poljska kric« bo v soboto dne 9. t. m. v komični vlogi pana Zarembe gostuje režiser g. Povbe, bivši član mariborskega in ljubljanskega gledališča. Režija je Rasbergerjeva.

* Naš tobak je dober. To vedo zlasti tihotapci, ki ga skušajo spravljati preko meje. Med temi sta tudi 23-letni trgovski pomočnik Avgust Peschl in 22-letni France Podmenik iz Gradca. Naši čuječi obmejni organi so ju pri tobačnih tihotapskih poslih pri št. lju zalotili ter ju aretirali. Pri sebi sta imela 320 šilingov. Zagovarjati se bosta morala, ker sta brez dokumentov hotela preko meje na našo stran.

* 499 vagonov jabolk je šlo v tujino iz obeh mariborskih srezov v dosedanj letošnji sadni kampanji. Lani je č. tem času dosegel izvoz iz vseh štajerskih srezov komaj 200 vagonov jabolk.

* 120.000 litrov dobrega vina bosta letos po precentivni statistiki pridelala obo mariborska sreza. Strokovnjaki pravijo, da bo vino prav dobro, imelo bo malo kisline, a ne bo močno.

Zvočni kino Ideal
PREMIERNO KINO
Samo še danes
ob 4. 7. in 9.15 uri
senzacija nad senzacijo
ANGEL PEKLA
Napeta vsebina in lepi posnetki.
Vstopnina 4.50, 6.50 in 1. Din.

* 3000 dinarjev škode trpi posestnik Franc Prisnik iz šegovcev pri Apačah, ki mu je ogenj uničil vso zalogo slame.

* Z državnega mosta v Dravo je hotel skočiti v sredo zvečer upokojeni orožnik Rudolf Š. iz Krčevine. Pasantje so vzpenjajočega se preko ograje potegnili nazaj. Na policiji je Rudolf Š. dejal, da je hotel skočiti v Dravo radi razburjenosti.

* Krvavo prošanje. Pri nekem posestniku v Vukovskem vrhu pri Jarenini so prešli sadje. Navzočih je bilo več posestnikov in njihovih sinov. V razgovoru o neki pšpoti je prišlo med navzočimi do ostrega prepira in pravcatega pokolja. Po glavah so padala polena in udarjale sekire. S smrtnonevarnimi poškodbami so obležali na bojišču posestnik Karol Dajčar, njegov oče Franc Dajčar in posestnik Klun. Iz bitke je odneslo lažje poškodbe tudi več drugih. Orožniki razširjajoje vzroke in krivdo.

* Abilovih 15 tisočakov. Beograjski trgovec Abil je izgubil v neki mariborski kavarni listnogo, v kateri je bilo 15 tisočakov. Najditelja iščejo.

* Izropali so nezasedeni rokovanjaki stanovanje šoferja Mahmeda Turkaja v Frankovskani ulici. Delali so najbrže v ročavicah, ker ni bilo mogoče posneti nikakšnih prstnih odtisov.

* Za koso 4 mesece zapora. Ker je 20 letni delavec Matevž Merc na Majskem vrhu ukradel posestniki Ani Stumbergerjevi koso, ga je mali kazenski senat obsodil na 4 mesece strogega zapora. Obsojenec je bil že kaznovan.

* Obsojeni tat kokaši. Mali kazenski senat je obsodil 21-letnega delavca Matijo Škaferja iz Murske Zasadne na 4 mesece strogega zapora, ker je izropal posestniku Štefanu Severju iz Vučje vasi kokošnjak.

Dobra prebava je polovica zdravlja!

Lahko normalno izpraznenje pri zapeki, lenivosti črevesja vam omogočajo
ARTIN-DRAŽEJE
dr. Wandera. Dobivajo se v vseh lekarnah v škatljah po 12 dražej Din 8.— in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50
Ogl. reg. pod S. br. 22115/33.

* Namesto zajca obstrelil človeka. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici je bil večji lov. Pri lovu se je pripetila usodna nesreča. Nekdo lovec je namreč naperil puško proti bežečemu zajcu, po nesrečnem zaključju pa so zrna zadela mariborskega mesarja Srečka Markočeta. Zrna so se zarila globoko v jezik. Prepeljali so ga v mariborsko splošno bolnišnico, kjer so mu odstranili sibe iz jezika, da bo v kratkem lahko popolnoma okrevaj.

* V srce zabodena so prepeljali večeraj v mariborsko splošno bolnišnico 23 letnegaposestniškega sina Rokta Novaka iz Makol, Bori s smrtjo. Vzrok dogodka so ljubosumne zadevščine.

Iz Celja

* Pričetek predavanj na Ljudskem vseučilišču. V ponedeljek 20. t. m. ob 20. bo predaval na Ljudskem vseučilišču g. prof. dr. Pavel Breznik iz Ljubljane o temi: Po švicarskih Alpah. Zanimivo predavanje bo spremljalo nad 100 skioptičnih slik. Predavanje bo v risalnici deške mešanske šole.

* Mestni svet bo imel danes ob 18. redno sejo.

* Na okrožnem in sreskem sodišču v Celju bo s ponedeljkom 11. t. m. uvedeno ob delavnih neprekinjano uradovanje od 7.30 do 14.

* Sosea je usmrtil. Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal včeraj 24 letni oženjeni posestnik Franc Osek iz Cerovca pri Rogasški Slatini zaradi uboja. Dne 11. oktobra oltrog 22. je Osekov sosed Franc Kores ustavil Osekovo ženo Julijano, ko je šla po Koresovem svetu. Rekel ji je, da ne sme hoditi po njegovem zemljišču ter jo sunil v prsi in udaril z roko po glavi, da se je zgrudila nezavestna. Osekova je poklicala na pomoč svojega moža. Franc Osek je prišel s koso v roki in stopil h Koresu. Ko je Kores vprašal Oseka: »Kaj boš ti napravil?«, je Osek s peto kose udaril Koresa po glavi in mu preklal lobanjo. Kores je tri ure pozneje izdihnil zaradi krvavitve možganov. Osek je pri znanosti dejanje, izjavil pa je, da ni imel namena Koresa usmrtiti. Osek je bil obsodjen na 3 leta roboje in izgubo častnih pravic za dobo 3 let na plačilo 800 Din povprečnine, stroškov kazenskega postopanja in odškodnine Koresovi rodbini za zdravnik in za pogreb, glede zahtevane alimentacije pa je bil h Koresova rodbina zavrnjena na pot čivne pravde.

* Pešpot od Vošnjakove do Oblakove ulice je nujno potrebna posipanja, ker je ob slabem vremenu neprehodna, a je zelo frekventirana. Iz varnostnih razlogov bi bilo treba ob tej poti namestiti vsaj eno električno svetilko.

* Kino Union. Danes ob 16.30 in 20. velfilm »Zlati otok« in zvočni tehnik.

Iz Ptuja

* Kino bo predvajal v soboto ob 20 in nedeljo ob pol 19. in pol 21. uri film: »Carlo Cavelli«. Predigra kulturni film iz Foxov tehnik.

Proračunska seja Zbornice za TOI

Ljubljana, 7. novembra. Danes dopoldne je bila v veliki zbornični dvorani javna plenarna seja Zbornice za TOI, ki je bila ob enem proračunska seja. Pri lepi udeležbi 46 zborničnih svetnikov je sejo otvoril predsednik g. Ivan Jelačin. V daljšem komemorativnem govoru se je predsednik spomnil nedavno preminulega zborničnega podpredsednika g. Dragotina Hribarja, ki je z veliko verno in od leta 1921. sodeloval v tej naši najvišji gospodarski instituciji. Pridobil si je za naše gospodarstvo velike zasluge. Navzoči so poslušali govor stoje in po počastili spomin pokojnika s klicem »Slava«.

Zbornični predsednik g. Jelačin je nato sporočil, da je banska uprava odobrila zbornični računski zaključek za leto 1934 s 4.06 milijona Din dohodkov in 4.03 milijona Din izdatkov. V smislu novih zakonskih določb glede davčnih odborov je zbornica imenovala za vsak davčni odbor in za vsak zbornični odtok po dva člana in dva namestnika, skupaj 280 članov in prav toliko namestnikov. Prav tako je zbornično

predsedstvo imenovalo zastopnike davkoplačevalcev v reklamacijske odbore.

Zbornični proračun

Ker so vsi odseki podrobno obravnavali predlog zborničnega proračuna za leto 1936, je plenum zbornice brez debate sprejel ta proračun, ki predvideva za prihodnje leto 3.293.000 Din izdatkov in 3.316.000 Din dohodkov. Zbornična doklada ostane nespremenjena v višini 8% na osnovni davek pridobnine in družbenega davka odnosa 8% na polovico minimalnega družbenega davka po drugem odstavku čl. 86 davčnega zakona. Proračun je bil soglasno sprejet in je bilo zbornično predsedstvo pooblašeno, da v slučaju potrebe v smislu čl. 3 zakona od 2. julija 1930 določi posebno lestvico za pobiranje posebnega prispevka od podjetij, ki jim je družbeni davek odmerjen po drugem odstavku čl. 86 davčnega zakona.

V gospodarskem položaju dravske banovine in o delovanju zbornice je zbornični predsednik podal obširno poročilo iz katerega posnemamo naslednje:

Gospodarski položaj Slovenije

V zadnjih šestih mesecih je bilo naše gospodarstvo postavljeno pred nove komplikacije. Naša zunanja trgovina je postala finančni problem, kajti samo v kliringih s Nemčijo, Italijo in Grčijo presegajo naše izvozne dobičke. Din položaj postaja vedno težji, pri tem pa vzemirja naše izvoznike na italijanska tržišča še nestalnost lire in vprašanje gospodarskih sankcij. Režim naše zunanje trgovine postaja nevedrjen. Trgovinske pogodbe se ne revidirajo iz enostavnega razloga, ker nimamo primerne baze za pogajanja, ki bi nam nudila izgleda za uspeh. Na vse agresivne ukrepe drugih držav nasproti interesom našega izvoza je naša gospodarska politika ostala pasivna. Predlogi za zaščito naše domače produkcije s primernimi protukrepi niso bili upoštevani. Prizadevanja da bi se omogočil izvoz finalnih izdelkov iz izvoznimi premijami niso dovedla niti do tega, da bi se možnost take akcije upoštevala.

Težkoče pri izvozu lesa

V naših krajih imamo poleg sadja in hmelja kot glavni izvozni predmet naš les. Tu pa postaja položaj vedno težji. Spritno ugodnosti, ki jih je dala Avstrija Italiji, se je letos izvoz avstrijskega lesa v Italijo povečal za 50%, dočim je naš izvoz nazadnje dosegel za 10%. Les iz dravske banovine, čigar najprimernejše tržišče je bila Gornja Italija, je zaradi gospodarsko-političnih ukrepov Italije iz tega tržišča izločen. Izvoz lesa po suhem v Italijo je skoro prenehal in tako prevažamo danes les v velikem ovinku na Sušak, odkoder gre v Srednjo in Južno Italijo. Sumarni statistični podatki o izvozu lesa dajejo sicer še zadovoljivo sliko, iz te statistike pa ni razvidno, kako se izvoz razdeli na posamezna produkcijska področja in kakšen je za izvoznika končni obračun.

Od vse naše zunanje trgovine gre danes v izvoznem prometu 85%, v uvoznem pa 73% preko kliringov, plačilnih sporazumov in privatnih kompenzacij. V prometu z Italijo nam zadnje čase primanjkuje možnost uvoza. V prometu z Nemčijo se je uvoz skoro izenačil z izvozom, vendar s tem še ni rešeno vprašanje, kako realizirati znatno kliringsko dobrobitenje.

Konkurenca državnih podjetij

V naši državi je mnogo državnih gospodarskih podjetij, ki spritno svoje položaje in privilegije konkurirajo privatnim. To stanje se je letos še poostrojilo. Ni zdravo, da državna podjetja in podjetja z večinsko udeležbo države, sistematično izpodjedajo tla podjetjem, ki jih je ustvarila privatna iniciativa. To velja zlasti za podjetja lesne, rudarske in železarske stroke.

Ni tajnost, da so ogromni kompleksi državnih gozdov že dolga leta pasivni. Tudi v letih dobre konjunktore niso velepodjetja, ki eksploatirajo državno imovino, v redu in v predpisnem obsegu plačevala šumskih taks, danes pa dolgujejo okrog 80 milijonov na šumskih taksah. Ta podjetja hudo konkurirajo naši razdrobljeni gozdni posesti. Znano je, da je mamutsko podjetje »Spade« došlo tako kvalitetne gojnice, ki pomenijo deklasifikacijo našega blaga in s tem občutno znižanje cen. Razvoj, ki ga opazamo v našem gozdnem gospodarstvu vodi k vedno hujšemu razvrednotenju naše produkcije in se postavlja vprašanje, kje izjemne prilike še dopuščajo rentabilnost.

Razdelitev dobav premoga

Za odnosa državnih in privatnih podjetij je značilna tudi nova razdelitev dobav premoga za železnice. Od 6140 ton, za kolikor se je zmanjšala globalna količina dobav, so prevladali na račun zmanjšanih dobav slovenskih rudnikov 4600 ton ali 75%. Tu se ni uporabilo isto merilo za vse rudniške okolišče v naši državi in je bil napravljen nov korak v progresivnem zmanjševanju naših dobav. Delež rudnikov v dravski banovini pri skupni dobavi premoga železnicam, ki je leta 1929/30 znašal 45,2%, je sedaj po zadnji redukciji padel na 25,3%. V tonah izraženo smo padli od 75.000 na 29.200 ton mesečno, in so torej slovenski premogovniki prikrajšani za 36.000 ton, to je za 1 do 2 delovna dneva mesečno, kar je pri sedanjih minimalni zaposlitvi 12 do 13 delovnih dni mesečno poslednjega pomena: Povrhu so nam s poslednjim razdelitvijo dobav še povečali kontingent za dovoz črnega premoga iz Srbije in obojeto ljubljanske železniške direkcije. Zbornica je sklicala več konferenc in napravila vse korake, da omili preteče posledice, toda zaenkrat brez uspeha in so 1. novembra zmanjšani kontingenti že stopili v veljavo.

Železarna v Zenici

Podoben primer imamo tudi z državno železarno v Zenici, ki je v poslednjem času z javnim denarjem razširila svoje obrate in je pričela delovati vrsto predmetov, ki jih je doslej izdelovala privatna industrija, in to kljub temu, da obstoječa podjetja lahko s polovico svoje kapacitete krijejo vso potrebo v kvalitetnem prvotnem blagu in po konkurenčnih cenah. To je klasičen primer pogrešnih investicij. Še nedavno so z najvišjih mest uprave državnih podjetij zahtevali, da se bodo v Zenici izdelovali samo oni predmeti, ki so potrebni za državne železnice, rudnike in vojaštvo in se v naši državi ne izdeluje, sedaj pa se vodi huda borba za produkcijske kvote, pri čemer skuša Zenica izkoristiti svoj položaj kot

državno podjetje. Tako politika državnih podjetij ni koristna in ne vodi k cilju. Ne more biti svrha državnih podjetij oteževanje delo privatnih podjetij, ki so nosilci največjih javnih vremen. Skrajni čas je, da se tudi pri državnih podjetjih uvedejo upravljanje po komercialnih načelih, brez privilegijev in olajšav, ne pa da ta podjetja padajo v breme proračuna in ovirajo še ono, kar je ustvarila privatna iniciativa.

Javna dela

V ospredju je nadalje vprašanje razdelitve javnih del. Z letošnjo razdelitvijo kreditov za javna dela so gospodarski krogi nezadovoljni, ker je dravska banovina pri tej razdelitvi slabo odrezala. Domneva, da v dravski banovini ni potrebe za javna dela, iz temelja pogrešna, saj imamo v dravski banovini ogromen kader okrog 22.000 delovnih moči, ki so zaradi krize izgubile zaposlitev. Glede direktne zveze s Sušakom je zbornica priredila več konferenc in intervencij. Potreba te zveze je postala še nujnejša, odkar je dobil Sušak javna skladišča, pa tudi naš tujski promet zaradi pomankanja te zveze mnogo izgublja. Državna cesta od severne meje preko Maribora proti jugu je v takem stanju, da postaja za mednarodni promet neporabna. Tudi na gorenjski progji ni prišlo do gradbenih del in se je ves čas porabil za izdelavo načrtov. Na moremo razumeti, da se pri nas vse tako odloga, dočim so v Vojvodini takoj pričeli s terenskimi deli. Tudi naše železnico in telefonsko omrežje je v takem stanju, da je neobhodno potrebna izvedba širšega programa rekonstrukcije. Najnujnejši gradbeni program ljubljanske direkcije državnih železnic znaša okrog 300 milijonov Din. Glavni kolodvor v Ljubljani ima še vedno obliko, kakor jo je imel pred 80 leti, ko je imela Ljubljana komaj dvajsetino sedanje ga prometa. Na gorenjski progi vozijo vlaki s koristno brzino komaj 30 km na uro, potem pa se železniška uprava čudi, da se razvija konkurenca motornih vozil. Je pa še mnogo drugih nujnih potreb, kjer bi morala država graditi. Večina poštinih uradov posluje v najetih prostorih. Zdravi ukinitve nekaterih poštinih ambulant rabijo poštne zavetke iz Maribora v Ljubljano 3 dni, poštne zavetke iz Celja, ki so namenjeni za notranjost države, pa gredo najprej v Maribor in se od tam ponovno odpremljajo preko Zidanega mosta dalje. Tako štednja je nevarnost in povzroča le težave. Imamo še mnogo telefonskih vodov, ki so opremljeni z železno žico.

Trgovina in obrt še vedno nazadujeta

Nazadovanje števila trgovinskih in obrtnih obratov in odvijanje teh obratov se je sicer nekoliko zmanjšalo, navzlic temu je nazadovanje število trgovin v prvih treh četrtletjih za 670, število obrtnih obratov pa za 422. V treh letih in pol je število trgovinskih in obrtnih obratov nazadovalo za preko 7000. Vzporedno vidimo, da je bilo v juliju t. l. v Sloveniji pri OUZD zavarovanih 82.796 delavcev, to je za 22.000 manj nego v juliju 1930, pri čemer pa se ni spoštovanje redukcije rudarskega delavstva. Povprečna dnevna zavarovana medza je letos padla na 1.850.000, to je za 930.000 Din manj nego poleti 1930 kar pomeni letno izgubo narodnega dohodka v višini 280 milijonov Din. V tem položaju se moramo s skrbjo vprašati, kam raj vodi to stanje, ako se še z raznimi administrativnimi ukrepi ovira osnovevanje novih podjetij v dravski banovini, ki služijo izključno za mirodne potrebe prebivalstva.

Pretekli mesec nas je iznenadil ukrep, s katerim so bile javnim nameščencem reducirane draginske doklade, in to baš v dobi, ki nam prinaša podražitev pšenice, obutve, tekstilnega blaga in nekaterih drugih živil. Redukcija prejemkov, o katerih je prejšnji finančni minister dr. Djordjevič trdil, da predstavljajo eksistenčni minimum, ki bi morala biti gotovo zadnje sredstvo, ki bi se smelo uporabiti v najskrajnejšem primeru, ko bi bile izrpane vse ostale možnosti znižanja izdatkov. Pa tudi pri načrtni redukciji se je prezrlo, da so cene živil v dravski banovini nesorazmerno večje kakor v drugih banovinah. Že inspekcija dela je v svojih uradnih poročilih ugotovila, da so stroški življenjskega minimuma v dravski banovini za 20 do 100% večji nego v drugih banovinah. To dejstvo bi bilo treba upoštevati tudi pri razvrednotenju naših krajev v draginske razrede. Efekt zadnjih redukcij znaša po dobrih informacijah za dravsko banovino okrog 60 milijonov Din, kar je občuten udarec za vse naše gospodarstvo.

Davčna bremenja

Čeprav se število trgovinskih in obrtnih obratov od leta do leta krči, vidimo, da narašča vsota predpisane pridobnine. Ta je v letu 1933 znašala 25,6 milijona Din, lani pa 42 milijonov, čeprav se je število obratov skrbilo. Poročilo o davčni praksi ne kažejo enotne slike. Nekatera združenja poročajo, da ni člana, kateremu ne bi bili predmeti zarubljeni dočim iz drugih okrajev ni pritožb. Visoka številka 195.000 ružičnih (pri 390.000 davčnih računov), kolikor jih je bilo lani v Sloveniji za plačilo davkov 105 milijonov Din, kaže da je za denar trda in da davkoplačevalci le s skrajnimi silami zadoščajo svojim obveznostim. Za to se ne vemo niti čuditi, če je ob enem s povečanjem davčnih bremen od leta 1933 na leto 1934 za 27,5 milijona narasel tudi

davčni zaostanek za 16,8 milijona Din, da si še vedno prednjačimo v točnosti plačevanja davkov nasproti drugim banovinom.

Denarni zavodi in kmečka zaščita

Sanacija našega denarništva napreduje le s težavo in polagoma. V dravski banovini je danes pod zaščito 161 kreditnih zadrug, 10 regulativnih banilnic in trije bančni zavodi. Ministrstvo je doslej v smislu uredbe izdalo odloke samo za dvojje največjih bančnih zavodov dočim se vse ostale prošnje še proučujejo. Pri sedanjem stanju javnih financ je izključeno računati na kako pomoč iz javnih sredstev. Proces sanacije ovira v znatni meri enostransko reševanje vprašanja kmečkih dolgov. Pri tem je treba upoštevati da so dali nad polovico vseh posojil kmetom privatniki (torej ne denarni zavodi), ki so zaradi znižanja obrestne mere na 1% hudo prizadeti. V to skupino privatnih upnikov pa spadajo predvsem terjatve trgovcev, obrtnikov. Nova uredba praktično podaljšuje moratorij zopet za eno leto in pušča glavno vprašanje t. j. postopka pri ocenitvah posestev odprto.

Poročilo nato obširno obravnava vnesanje načrta zakona o gospodarskih združenjih in zakona o občinskih banilnicah, ter vprašanje tujkega prometa.

Volilni red za zbornico

Trgovinski minister je ob koncu avgusta izdal enoten volilni red za zbornico, ki se v mnogih bistvenih točkah razlikuje od zborničnega predloga. Zbornica že od početka leta intenzivno dela na ureditvi katastra zborničnih interesov. To je potrebno, da se volitve pravilno izvršijo. Po ugotovitvah tega katastra znaša število trgovinskih obratov na zborničnih področjih 8925. Ti trgovinski obrati zaposlujejo 3848 pomočnikov in 1500 valencev. Perustracija katastra gostinskih obratov je neokazala, da je v dravski banovini 5357 gostinskih obratov (od tega 3.230 gostin, 909 krm, 134 restavracij, 103 hoteli in 76 kavarn). Povprečno pride na 200 prebivalcev na 1 gostinski obrat. Obrtni kataster je še v delu. Po predloženih člankih imenikih združenj, je trenutno v dravski banovini 18.500 obrtnih obratov z 9355 pomočnikov in pomočnic ter 6851 valencev in vajent.

Po končanem poročilu se je zbornični predsednik vsem članom zahvalil za složno sodelovanje vseh odsekov, kakor tudi tajništvu in uradništvu za vzorno in vestno vršenje dolžnosti.

Ivan Jelačin

10 let predsednik zbornice

Po poročilu predsednika se je oglašil k besedi g. Konrad Elsbacher, ki je ugotovil, da letos poteka 10 let, odkar načeljuje zbornici g. Ivan Jelačin. Ta doba je bila za gospodarstvo dravske banovine važna in bogata na odločilnih dogodkih, zlasti odkar je nastopila gospodarska kriza, ki je gospodarske kroge prisilila k defenzivi. V tej težki dobi je imela zbornica na čelu moža, ki se odlikuje po svoji žilavi odpornosti, po svoji odločni borbenosti in po svoji neizbrisni iniciativnosti, moža, ki je spretno vodil zbornico preko številnih nepravil in težav. Ni se ustrašil tveganj, kadar so to zahtevale prilike, da izvojuje pravično rešitev naših gospodarskih zahtev. Zato je g. podpredsednik Elsbacher v imenu zborničnega predsedstva in vsega zborničnega sveta izrazil zahvalo za požrtvovalno vztrajnost in iskreno udanost predsednika v sedanjih razgibanih gospodarskih razmerah. Izrazil je tudi vročo željo, da bi predsednik g. Jelačin ostal na svojem mestu še dolga desetletja.

V imenu obrtnega odseka se je pridružil čestitkam in zahvali podpredsednik g. J. Rebek, ki je zlasti poudarjal, da je imel obrtni odtok v osebi predsednika največtežjega zaščitnika, ki mu gre za zasluga, da je Zbornica za TOI ostala nedeljena institucija, kjer delujejo slovenski gospodarski krogi, ki složno in solidarno. V enakem smislu je govoril tudi podpredsednik industrijskega odseka g. Krejčič, ki je poudaril, da je tudi industrijski odtok našel v zbornici.

V imenu obrtnega odseka se je pridružil in zaščitnik. Izrazil je željo, da bi g. Jelačin nadalje ostal vodja naše največje gospodarske institucije. Zahvali se je pridružil še g. Ciril Majcen, predsednik gostinskega odseka, ko najmlajšega zborničnega odseka, ki se je posebno zahvalil predsedniku za prizadevanje pri ustanovitvi tega odseka ter je izrazil željo, da bi g. Jelačin ostal na tem mestu še naprej. Končno se je generalni tajnik g. Ivan Mohorič v imenu zborničnega urada zahvalil predsedniku za veliko delo, ki ga je opravil in za naklonjenost, ki jo je pokazal v vseh prilikah. Stevilni čestitkam se je predsednik toplo zahvalil, češ da ne veljajo njegovi osebi, temveč njegovemu delu. Izrazil je željo, da bi zbornica v tej sestavi nadaljevala svoje delo, da bi nadalje vladala harmonija in solidarnost med gospodarskimi stanoviti. Če pa bo usoda hotela, bo rad nadaljeval na tem mestu svoje delo.

Premogovne dobave železnicam

Zbornični svetnik g. Rihard Skubic je nato podal poročilo o redukciji dobav premoga državnim železnicam in o prizadevanju, da se storjene krivice popravijo. Najnovejša redukcija so pokazala, da se sistematično nadaljuje zapostavljanje premogovnikov dravske banovine v škodo interesov našega gospodarstva kakor tudi v škodo racionalne službe na železnicah, za katero je premog iz premogovnikov dravske banovine najprimernejši. Razlogi, ki jih navaja strojni oddelek generalne direkcije za redukcijo dobav, so bili vsi izvršeni, vendar zaenkrat brez vidnega uspeha, kajti s 1. novembrom so stopile v veljavo redukcije, ki pomenijo zmanjšanje mesečnih dobav za 3800 ton, tako da odpade na slovenske premogovnike okrog 80% skupne redukcije. Zmanjšana je bila tudi dobava premoga iz dravske banovine železniški direkciji v Ljubljani in Zagrebu, čeprav je za potrebe teh direkcij premog iz rudnikov dravske banovine najbližji. Povečala pa se je dobava črnega premoga iz rudnikov v Srbiji. Ta premog se prevaža na distanco 900 km. Tudi pri najboljši kakovosti ne more biti spritno ogromne oddaljenosti dana rentabilnost uporabe takega premoga. V trboveljskih rudnikih so letos poletni delali le po 12 dni mesečno. Trenotno se redukcije ne občutijo toliko, ker je na zimo privatna potrošnja še večja. Težke posledice pa bodo nastopile prihodnje leto, ko ne bodo

NOV STANDARD DOMAČE KAKOVOSTI SMO USTVARILI

NAŠE CENE
SUKNA
ZA OBLEKE

od 80°
do 180°

TODA TO NI SAMO REZULTAT IZDELOVANJA, NAJMODERNEJŠEGA NAČINA PREDDELAVANJA SUROVIN!

SELE Z NEUTRUDLJIVIM DELOM, Z DRAGIMI POSKUSI IN Z IZKUŠNAMI, SMO POZVEPELI NAŠE BLAGO NA TO KAKOVOSTNO VIŠINO!

VLADA I KOMP.
TEOKAROVIC
INDUSTRIJA VOLNENIH TKANIN-PARAČIN

rudniki mogli obratovati niti 12 dni v mesecu.

K besedi se je oglašil tudi podpredsednik g. Elsbacher, ki se je v imenu trgovstva iz rudarskih revirjev pridružil izjavljanju predgovornika. Tu ne gre le za one rudarje, ki jim grozi odpust, temveč za važno gospodarsko-socialno vprašanje dravske banovine spritno okolnosti, da so že dosežanje redukcije v zvezi z gospodarsko krizo povzročile zmanjšanje medznega zasluga premogovnih delavcev od 168 milijonov Din v letu 1929 na 58 milijonov Din. Soglasno je bilo sklenjeno, da se pošlje s seje na vsa merodajna mesta brzojavka, v kateri se zahteva revizija nove razdelitve dobav, ki naj prinese vsaj vzpostavitev prejšnjega stanja.

Naše lesno gospodarstvo v nevarnosti

Zbornični svetnik g. Rekar je nato podal zanimiv referat o stanju naše lesne industrije in trgovine. Takoj v uvodu je poudaril, da sta lesna industrija in trgovina dravske banovine izvažali desetletja svoje lesne produkte v Italijo in je bila vsa lesna proizvodnja urejena za italijanski trg. Medtem, ko smo pri nas vedno opazovali na težave pri izvozu lesa, so naše sosodne države podpirale svoje lesno izvozno trgovino in so za svoje izvoznike dosegle tudi posebne ugodnosti, kakor jih je na primer Avstrija od Italije. Naša država pa žal niti od zavezništva Francije ni mogla doseči enakih prednosti za naš les, kakor jih je dosegla Avstrija. Iz dravske banovine izvažamo do 90% lesa v Italijo, četudi ne pod ugodnimi pogoji. Vsi drugi svetovni trgi so nam bili skoro zaprti, deloma zaradi oddaljenosti, deloma pa zaradi carin. Ze doslej smo se nahajali v težki situaciji. Zadnje mesece pa prihaja naš lesni izvoz v naravnost katastrofalen položaj, kajti če naša država pristane na gospodarske sankcije proti Italiji, potem bo naš izvoz lesa v Italijo za celo vrsto let onemogočen in žage v dravski banovini bodo morale nehati obratovati. To pa pomeni najmanj 60.000 brezposelnih, ne glede na propast vseh gozdnih posestnikov in naše resnične nacionalne domače lesne industrije in trgovine. Za naš les ne moremo najti nadomestnega tržišča niti v Franciji, niti v Angliji, zato se je vse naše lesno gospodarstvo izreklo odločno proti gospodarskim sankcijam in opozorilo merodajne faktorje na katastrofalne posledice. Industrijski odtok zbornice se je v polnem obsegu priključil sklepom Centralnega zbora lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije in prosi, da zbornica sporoči ministrstvu za šume in trgovinskemu ministrstvu, da v celoti soglasa s predlogi in sklepi Centralnega odbora in ponovno apelira na merodajne faktorje, da v tej težki situaciji resnično nudijo našemu lesnemu gospodarstvu pomoč.

V imenu papirne industrije je zbornični svetnik dr. Ciril Pavlin poročal o težkočah, ki jih ima naša papirna industrija zaradi avstrijskega dumpinga. Nastopil je proti carinski praksi, po kateri se sedaj vsak papir, ki pride v zvitihi, carini kot rotacijski papir, ker je carina minimalna. Soglasno je bila sklenjena resolucija, ki poziva finančno ministrstvo, naj izda razpis, da se smeje ugodnosti iz pripombe k tarifni postavki 44/1a koristiti samo tiskarska podjetja, ki rabijo papir za lastno potrebo na rotacijskih strojih za tiskanje časopisov ali publikacij v smislu razpisa iz leta 1927.

Težko stanje našega obrtništva

Zbornični podpredsednik g. Josip Rebek je v svojem referatu obširno razložil stanje, v katerem se nahaja naš obrtništvo. Obrtništvo danes ni v nič slabšem položaju, kakor kmečki stan, ki pa uživa od strani države znatno zaščito. Ne more več zadoščati svojim obveznostim niti za davke, niti za socialne dajatve. V tem pogledu je znatno dejstvo da odpade od 17 milijonov skupnih zaostankov pri krožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani nič manj nego 6 milijonov samo na obrtništvo. Obrtništvo uvideva potrebo zaščite kmetov pri tem, pa ugotovlja, da je taka zaščita enostranska, če zaradi nje trpi splošno gospodarstvo. Govornik je navajal številne primere, iz katerih je razvidno, kako posamezni obrtniki propadajo četudi imajo lastno promocijsko je na-

lo obremenjeno z dolgovi, kadar demarirajo zavodi hočejo neusmiljeno izterjati tak dolg. Pri pristnih prodajah se pogosto dogodi, da gredo posvetva obrtnikov za smešne cene in da obrtniki izgubijo prav vse. Sedanje stanje ne more več trajati dalje in zato je zbornica na predlog podpredsednika g. Rebeka sklenila naprositi kraljevsko vlado, da pristopi takoj k dokončni rešitvi pretehtih vprašanj, ki so v zvezi s sedanjim obupnim stanjem našega obrtništva.

O potrebi revizije taksnega zakona je še obširno poročal zbornični svetnik g. Zadavec, nakar so bili sprejeti številni samostojni predlogi, tako predlog zborničnega svetnika g. Senčarja glede omilitve nje določb in kazni v zvezi z botniškim zavarovanjem delavcev, predlog podpredsednika g. Rebeka glede praktične usposobitve absolventov tehničnih srednjih in delovodskih šol, predlog podpredsednika g. Majena, da se v seznam krajev, ki uživajo ugodnosti po § 11 potniške tarife, poleg nižinskih kopališč in letovišč vnesejo tudi naša višinska značna okrevišča in letovišča. Sprejet je bil tudi predlog zborničnega svetnika g. Zadavca glede obnove telefonske proge med Čakovcem in Mariborom, predlog zborničnega svetnika g. Zemljica glede računanja kala pri trošarinah na vino, predlog zborničnega svetnika g. Goričarja glede pobijanja krošnjarstva v vinom in zborničnega svetnika g. Čoha glede potrebe priznanja trošarine prostega vina za lastno potrošnjo kmetovalcev, ki so ob enem gostilničarji.

Borze

7. novembra

Na ljubljanski borzi so oslabele za malenkost devize na Amsterdam, Bruselj, London in Frago. Le Pariz se je znatno okrepil. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi v Ljubljani dvignili na 8,60 do 8,70. V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8,60, grški boni po 31,50, angleški funti po 241,59, španske pezete po 5,99 in italijanske kompenzacije sere lire po 296,07 (včeraj je po 286,53); v Beogradu so notirale Ljubljani 292,20 (včeraj 296,80—298,20) in v Ljubljani 303,80—306,20.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2975,28—2969,88, Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 737,18—744,24, Curih 1424,22—1431,29, London 214,91—226,97, NewYork 4345,72—4382,04, Pariz 288,59—290,03, Praga 181,12—182,22, Trst 354,67—357,75.

Curih, Beograd 7, Pariz 20,2675, London 15,1275, NewYork 307,620, Bruselj 51,95, Milan 24,95, Madrid 42, Amsterdam 208,90, Berlin 123,6750, Dunaj 56,60, Stockholm 78, Oslo 76, København 67,50, Praga 12,7250, Varšava 57,8750, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Efekte

Zagreb: Državne vrednote, Voja škoda 351—355 7% investicijske 7% Blair 68—69,50, 8% Blair 78—79, 6% begluške 59—61,50, 7% stab, 75—78,75; delnice: PAB 227 den, Sečera Osijek 128 bl.

Beograd: Voja škoda 351,50—352,50 (352—352,50), za dec. 351,50—352,50 (352), 7% invest. 77,75—78,50 (78,50), 4% agrarne 45,25—46, 7% stabiliz. 78,50 den, 6% begluške 63,50—64 (63,75), 7% Blair 69—70, Narodna banka (5810), PAB 229—230 (229).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago (7. t. m.) Začetni točaji: pšenica: za dec. 98,3750, za maj 98, za julij 100,25; turščica: za dec. 59,75, za maj 59,8750, za julij 61.

+ Novosadska blagovna borza (7. t. m.) Tendence slaba, Promet srednji: Pšenica: baška in banatska 157 — 160; baška, ladja Tisa in Begej 164 — 166; slavonska 160 — 162; sremenska 160 — 162. Oves: baški, sremski in slavonski 135 — 137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 132,50 — 137,50. Turščica: baška in sremenska 96 — 99; banatska 96 — 98. Moka: baška in sremenska »00« in »00« 240 — 250; »2« 220 — 240; »3« 200 — 220; »4« 180 — 200; »7« 160 — 180; »8« 115 — 120. Otrobi: baški, sremski in banatski 84 — 87,50. Fižol: baški in sremski beli 256 — 270.

+ Budimpeštanska terminska borza (7. t. m.) Tendence slaba, promet sreden. Pšenica: za mar. 18,15—18,16, za maj 18,30—18,31. Turščica: za maj 15,58—15,60.

Tragedija v večnem ledu

Ali je raziskovalec Andrée izvršil samomor na Belem otoku?
— Uganka izpraznjene cevke za morfij, ki so jo našli čez 40 let

Pet let je že minulo, odkar je svet presenetila vest, da so našli trupla drznih polarnih raziskovalcev Andréeja, Strindberga in Fraenka. norveška javnost pa se baš te dni zopet živahno bavi s tragedijo, ki se je odigrala pred 38 leti na Belem otoku v Severnem ledenem morju.

Zgodba je še v svežem spominu. Dne 11. julija 1897. se je omenjena trojica dvignila na Danskem otoku z velikim balonom, da bi poskusili polet preko Severnega tečaja. Menili so, da jim bo balon do neke mere mogel krmariti v določeno smer. Podjetje je dovolj pričalo, kolikšen je pogum teh raziskovalcev, a po stanju tedanje letalne tehnike je bilo že v naprej obsojeno na katastrofalen konec.

33 let ni bilo nobenega sledu za temi možmi. Končno, v juliju 1930. je odkrila neka norveška znanstvena ekspedicija, ki se je bila odpravila v kraje okrog Grumantov, na Kvitöy. Belem otoku, pod snegom in ledom majhno taborišče. Razkopali so ga in so ugotovili, da gre za taborišče Andréeja, Strindberga in Fraenka. Tudi njih trupla so izkopali in jih prenesli v domovino.

Na podlagi fotografskih posnetkov, ki so jih našli v taborišču in ki so bili še toliko ohranjeni, da so jih mogli razviti, posebno pa na podlagi dnevnika, ki ga je pisal Andrée in ki so ga tudi našli, ni bilo težko napraviti si precej točno sodbu o tem poletu in romanju preko polarnega ledu, ki mu je sledilo.

Andréejevo taborišče

Tri dni po startu, t. j. 14. julija 1897., je balon padel na 83. stopnji severne širine in 30. stopnji vzhodne dolžine na ledevje. Može, ki so ostali vsi živi, so se tedaj odločili, da odrinejo po ledu peš do Dežele Franca Jožeta (današnje Nansenove dežele). Živili in najpotrebnejše stvari so vlekli s seboj. 17. sept. so na Belem otoku končno spet dosegli trdna tla pod nogami, in tu so se vstavili, da bi prezimili. Zgradili so si kočjo iz ledu, ki se je pa 2. oktobra sesula, pri čemer je bil večji del živih uničen. Položaj je bil strašen, toda sprva nesrečniki niso izgubili poguma. Zadnji zapisek v Andréejevem dnevniku z datumom 2. oktobra se glasi: »S takšnimi tovariši je moč govoriti v vseh okoliščinah.« To so

Andréejev balon »Orel« po pristanku

zadnje besede. Kaj se je zgodilo potem, ne ve nihče povedati, domnevali pa so, da so raziskovalci živeli še nekoliko dni, dokler jih nista pokončala izčrpanost in mraz. Sedaj se je oglašil k temu vprašanju eden izmed članov ekspedicije, ki je odkrila grobnice teh treh polarnih žrtev, in je napisal v osloškem dnevniku »Tidens Tegn« članek, ki je zbujal pozornost vse norveške javnosti. Avtor trdi, da so Andrée in njegova tovariša v svojem položaju končno le izgubili vsako nado na rešitev in izvršili samomor. Kot dokaz za to trditve navaja, da so našli med Andréejevim in Strindbergovim truplom, ki sta bili tesno drugo ob drugem, prazno stekleno cevko za morfijev tablete. Ker so bila ostala lečila iz male lekarne, ki jo je Andrée nosil s seboj, nedotaknjena, in je torej bolezen, ki bi zahtevala uporabo morfijevih tablet, izključena, so nesrečniki použili tablete očitno z namenom, da bi izboljšali svoje telesno stanje — ali pa z namenom, da bi svoje muke končali. Za zadnjo domnovo govori dejstvo, da je ležala cevka med Andréejem in Strindbergom.

Imeti so jo morali tedaj v rokah kratko pred svojo smrtjo in jo izprazniti.

Ce pomislimo, da so ostali raziskovalci 2. oktobra skoraj brez živili in jim je bila namenjena strašna smrt od gladi, bi že bilo umljivo, da so se rajši odločili za hitro smrt. Od gladi vsekakor niso umrli, kajti živeža je še nekaj ostalo. Tudi zmrznili niso, ker so imeli dovolj oblačil in kožuhov. Razen domneve o samomoru, preostane tedaj samo še domneva o kakšni zunanji katastrofi, za kar pa ni nobenih znakov. Poleg tega bi pa Andrée gotovo še kaj zabeležil v svoj dnevnik, če bi bil počasi hiral.

Argumenti tega članka zaslužijo vsekakor, da jih človek vzame resno. Seveda pa še vedno ni mogoče trditi, da bi bila tragedija na Belem otoku dokončno pojasnjena. A naj bo kakor hoče, tudi če so nesrečniki v svojem brezupnem položaju dali hitri smrti prednost pred počasno, gotovo je, da so izvršili s svojim poletom junaško pionirsko delo, ki bo ostalo za vedno s častjo zapisano v zgodovini znanosti in velikih človeških dejanj.

Nova vrsta vojne

Govoriti teren — največja ovira za napredovanje motorizirane armade — Muke s prevažanjem topov, kjer morajo vojaki nadomeščati vprego

Posebni dopisnik »Gazette del Popolo«, ki se muči v Asmari pri vrhovnem poveljstvu severne italijanske armade piše:

Vojna, ki se vrši zdaj v Afriki se po svojem načinu temeljito razlikuje od zrednih evropskih in tudi kolonialnih vojn. Poleg tega se vršijo boji na ozemlju, ki nudi sovražnikom nenavadne težave. Abesinska vojska je modernije opremljena kakor bi si človek mislil, poleg tega je tudi številno močnejša.

Vojna v Afriki ni pozicijska vojna, temveč zahteva prosto gibanje na obeh straneh in prav to je tisto, kar postavlja napadalca in tistega, ki se brani, pred vsakovrstno presenečenjem. Toda uspehi, ki jih primajo ta presenečenja, so zelo pišni. Moč modernega orožja se ne da nikoli popolnoma izrabiti, ker ni zaradi terena mogoče nikdar pravilno vzpostaviti zvez z zaledjem. Ozemlje silno ovira uporabo moderne težke artiljerije in zahteva tudi, da se poraba srednje in lahke artiljerije skrajša le na naminu in mo. Transportne ovire zahtevajo nadalje, da vojaško vodstvo kolikor mogoče štedi z municijo.

Abesinci so v primeru z Italijani tudi s tem v prednosti, da vedo, koliko vojakov šteje italijanska vojska na severni in južni fronti. Italijanom je takšna kontrola abesinske vojske nemogoča. Nihče ne ve, koliko mož je opravila pod orožje mobilizacija Haila Selassieja. Tudi gibanje abesinskega vojskovanja je težko dognati, ker se izvršuje zelo urno med frontami. Kratko povedano, abesinsko bojišče nudi povsem drugačno sliko vojne, kakor smo jo bili doslej vajeni.

Webb Miller, poročevalec United Press pri italijanski severni armadi izvaja v vojne pohoda proti mestu Makalle.

Kraji, v katerih se zdaj gibljejo italijanske čete, so na mnogih mestih tako strmi in skaloviti, da so morali ponekod vpreži po dvajset in več mežov pred vrski top. Kljub temu pa ni šlo nikamor naprej. Morali so vojake prijeti za kolosa, da so prepeljali top preko najnevarnejših mest. Potem sem videl kraje, kjer je dež spremenil pot v tekoče blato. Vse to silno ovira italijanski pohod.

Deževje, ki je nastopilo, ograža italijansko ofenzivo. Velike skrbi zbujajo tudi dejstva, da nastajajo po deževju hudourniki, ki raztrgajo poba, ki so jih oprinjavili pionirji za prevoz topov in trupa. Nade na izboljšanje vremena so majhne. Nad vzhodnim horizontom se še vedno kupičijo temni oblaki.

Moskovska policija v električnih jopičih

Kakor poročajo iz Moskve, dobe tamošnji policiste letos v zaščito zoper mraz jopiče, ki jih bo ogrevala elektrika. Na vsaki kontrolni točki mesta, ki so zasedene s policisti, bodo vtičniki kontakti, z katerih bodo dobivali stražniki ogrevajoči tok v svoje jopiče.

Tresenje ji je pokvarilo glas

Ruska pevka Nasta Pavlova je vložila tožbo proti lastnici francoskega prekomornika »Normandie«. Od družbe zahteva 200.000 fr. odškodnine. Navaja, da se je vozila v prvem razredu na ladji in da ji je neprestano tresenje med vožnjo povzročilo slabost, zaradi katere se je morala podvržiti operaciji. Posledica operacije pa je, da je izgubila glas.

Letalo z brzino 500 km

Francosko zrakoplovno ministrstvo je pozvalo ruskega inženjerja Makonina, ki se trenutno muči v Parizu, naj sgradi za francosko vlado svoje lovsko letalo s spreminljivimi ploskvami. To letalo, ki spreminjivimi nosilnimi ploskvami. To letalo, ki ima vgrajen samo en motor za 650 ks leti z brzino 500 km na uro.

Zvonovi oznanjajo rojstva

Na nekem trgu v Berlinu so postavili te dni stolp z zvonom, ki se oglašuje vsakih pet minut z devetimi udarci. Ti udarci pomenijo, da se vsakih pet minut v Nemčiji rodi devet novih zemljanov. Peščena ura, ki je postavljena istotam in ki steče v presledkih pet minut, pa simbolizira, da umre v istem času v Nemčiji sedem oseb.

Kandidatka med bodočimi volilkami

Ena izmed ženskih kandidat za bližnje angleške parlamentarne volitve je tudi ga Nora Rungejeva. Za sedaj obiskuje svoje bodoče volilke in agitira za svojo kandidacijo celo kadar so njene simpatizirke zaposlene v pralnici.

V senci Staviskega

Osebnost velikega sleparja — Pokojnikova vdova kot poročevalka

Drugi dan razprave proti sokrivicem Staviskega je uvelodil predsednik procesa Barnaud s daljšim govorom o osebnosti »Napoleona vseh sleparjev«. Proti poročnikom obranjen, je predsednik obravnave izjavil:

Aleksander Staviski ni imel nobenega pravega poklica in tudi nobenih študij. Bil je nesposoben za vsako pošteno delo. Življenje tega sleparja je bilo nepretrgana veriga odkupil in nepoštenih podvzgov. Staviski je trpel na manji samoveljka. Menil je, da stoji nad zakonom, zato je hotel postati kralj visokih financ. Bil je pa čisto navaden podkupovalec in slepar. Napravil je nagrt za ogromno goljufijo, ko pa se mu je stvar ponesrečila, si je v Chamonijsu pogoltnil kroglo v glavo. Skandal, ki je nastal z njegovo smrtjo, je Francijo za dolgo časa vznemirjal in pretresel.

Med predsednikovim ekspozicijem je Arletta Staviska plakala.

Nato se je začelo zasliševanje obtoženec, najprej mestne zastaviljalnice v Orleansu, Desbrossea ter izvedenca tega zavoja za dragulje, Faraulta. Obema očeta, da sta ocenila Staviskega 155 ponarejenih smaragdov kot pristne Zlatne kamne v vrednosti 43 milijonov frankov. Desbrossea poleg tega obtožujejo, da je izročil Staviskemu 21 ponarejenih zastavnih listov v vrednosti več milijonov frankov.

Ravnatelj orleanške zastaviljalnice se brani, da ni vedel, da so bili sleparji smaragdi falsificirani. Zastavne listke pa mu je izročil tedaj, ko je Staviskij potegnil iz žepa samokres ter je napravil kretanje, da se boče ustreliti. V ostalem ni mogel človek imeti nezaupanja v Staviskega, ker je imel moč zveze z znanitimi politiki, poslanci in senatorji. Na vprašanje, kdo so bile te osebnosti, je ravnatelj zastaviljalnice molčal.

Farault se izgovarja, da je napravil potrdilo o pristnosti smaragdov za Staviskemu.

Predsednik procesa proti sokrivicem Staviskega, Barnaud

»Koga na prisogovljanje nekoga draguljarja. Njegova izjava pa se nanaša samo na tri dragulje, dočim je znašalo število od Staviskega zastavljenih Zlatnih kamnov mnogo več, namreč 156.

★

Posebno pozornost zbujajo v porotni dvorani dejstva, da je Arletta Staviska, ki je soobtožena v procesu, tudi poročevalka za neki anglo-ameriški časopisni koncern. Med zasliševanjem priče beleži izjave, ki jih potem narekuje v stroj in pošilja agenciji, ki plačuje njena poročila o zločinu.

Arletta Staviska s svojim braniteljem Morro-Giafferijem (na levi)

Oba v ječo namestu pred oltar

Nakradene jestvine za poročno gostijo

Zemljiva dvojica sta 44-letni Alojz Haluska in 11 let mlajša Marija Zahorova iz Prage. Oba se ljubita in živita skupaj že 18 let in to njuno skupno življenje se je prekinilo samo začasno, če je moral Haluska preostati leto ali dve v ječi ali če si je Marija za kakšen mesec izbrala neprostovoljni stan istotam.

»Zaljubljenca«, kakor so ju nazivali dekletvi, sta imela preprosto, a tem bolj učinkovito delovno metodo. Marija si je od

časa do časa poskušala službo kot sluškinja in ko se je dobro razgledala po hiši in preiskrbeila svojemu ljubimcu oditiše ključev, je službo odpovedala. Nekoliko dni pozneje so njeni bivši delodajalci doživljali presenečenje. Takoj je dvojici uspelo, da je iz pisarne praškega natakarskega društva »Otakar« odnesla 4000 Kč, neko delodajalco sta plajšala za 3000 Kč, v trgovini nekakega Jožeta Kubelke sta »za službo« 5000 Kč v gotovini, v domu, ki so ga zadrževale nune in v katerem so imele brezplačno služkinje svojo sobo, sta uplenila 3000 Kč. In tako dalje. Najzanimivejši je bil pač vlog pri Kubelki, ki mu nista odnesla samo denarja, temveč tudi kup jestvin, klobas, konserv, mezev in skatlah in podobno. Dvojica se je bila namreč v tistem času odločila, da bi dala svojo zvezo legalizirati. Nakradene jestvine naj bi rabile za poročno gostijo. A baš tisti dan, ko bi se morala poročiti, so detektivji kar tako iz navede izvršili preiskavo v njunem stanovanju in so našli šop ključev, za katerega nista vedela oziroma hotela povedati, od kod izvirajo. Pozneje so knjago ugotovili, da se vjemajo s ključavnicami Kubelkove trgovine in tako je prišla stvar na dan. Poleg tega je policija razčistila vprašanje cele vrste vlogov, ki so se bili zgodili v zadnjem času in ki jim niso mogli najti storilcev. Po teh vlogah so se tako oškodovanci kakor policija čudili, da ni bilo na ključavnicah opaziti nobenih znakov nasilja. Sedaj se je vse to razčistilo: ko sta »zaljubljenca« namestu pred oltar romala za zamrežena okna.

Grški kralj Jurij II.

se že pripravlja na odhod iz Londona. Na poti v Atene se bo ustavil v Parizu, kjer bo obiskal francoskega drž. predsednika Lebruna, nato se bo odpeljal še v Rim, kjer bo sprejel od italijanskega kralja

Dragi velblodi

V neguševi deželi, posebno v njenih puščavskih predelih, je velblod še vedno najzanesljivejši in najboljši prevojni sredstvo — a tudi najdražje. Tako se dogaja, da pošilja ameriški reporterji, ki filmajo Mussolinijeve in neguševe vojske, domov naravnost neverjetne račune. Iz njih je razvidno, da je potovanje z velblodi v Abesiniji celo še dosti dražje od letanja. 1600 km z letalom po Abesiniji stane 4000 dolarjev, ista razkožja z velblodjo karavano pa velja 6000 dolarjev. Razumljivo, da filmske družbe »ledji puščave« niso posebno naklonjene.

Obsodba zverinske morilke

Sodišče v Steyru je obsodilo Terezijo Möslingerjevo, ki je zastupila in umorila železostugarja Pöhla, na osem let poostre ročje. Mati Pöhla, ki so jo osumili sodelovanja pri umoru, a zaradi pomanjkanja dokazov ni bila obtožena, je izjavila, da noče pričati proti svoji hčeri. Morilka je čisto mirno opisala potek umora pred poroto. Tudi kazen je sprejela čisto mirno, dočim sta izjavila državni tožilec in branilec obtoženke, da se bosta pritožila zaradi prenizke, oziroma previsoke odmerjene kazni.

A NEKDOTA

Kralj Ludovik XIII. je potoval po francoski deželi. V majhnem mestu so mu priredili svečan sprejem, pri katerem je imel župan precej dolg govor. Nekaj minister je menil, da bi nepravil kralju uslug, če bo ta dolgi govor prekinil, in je vprašal vrloga župana: »Po čem se prav za prav osli v vašem kraju? Gotovo so poceni, kaj?«

Vprašanje je župana ježilo. Pogledal je dostojanstvenika, ga premeril od nog do glave in odgovoril: »Če so vaše velikosti, so po 10 tolarjev.«

VSAK DAN ENA

»Ti, naš Jurček je danes pojedol kos mila!«
»Nič zato, jutri bo itak njegov god, mu pa ne bo treba kupiti česa drugega.«
(Judge)

Novi čl. premier

dr. Milan Hodža, ki je zamenjal doodanjanega predsednika praške vlade Malypetra, je prvi Slovák na tem visokem položaju. Hodža je bil doslej minister za poljedelstvo in bo vodil ta resort tudi kot predsednik vlade še nekaj časa.

Letala v potresnem ozemlju

Kakor znano, se je zgodila v začetku oktobra v oddaljenem gorskem ozemlju ruskega Tadzikistana potresna katastrofa, ki je zahtevala takoj 107 smrtnih žrtev in 360 ranjencev. Zemlja se od tedaj ni več pomirila, temveč se potresni sunki še vedno ponavljajo. Čim se prišle prve vesti o potresu v tadzikistansko prestolnico Stalinabad, so od tam uredili stalno letalsko zvezo v kraje nesreče, kamor sta odhajali vsak dan po dve letali pod vodstvom izkušenih pilotov.

Letala so prenašala v potresno ozemlje zdravnike, »avla, živila, šotore, oblačila in material za popravilo poškodovanih telefonskih prog. Letalci so morali pri tem premagovati največje težave zavoljo nestalnega jesenskega vremena, orjaških gorskih vrhov in nedostopnih skalnih sopek. Del proge je šel tako rekoč skozi ogromno cev, to je izredno globoko sotesko, ki je bila na vrhu vedno zakrita z oblačnim stropom. Letalci pa so svoje delo opravili močestno in so bili prebivalci v razdejanih krajih v neprocenljivo pomoč.

Pet knjig za 20 Din vam da edino Vodnikova družba

H. E. Werner:

Mr. Thorsten hoče boi!

Heintze je to opazil. S samozvestnim nasmehom je pogledal najprej tega, nato onega. «Mar se gospoda poznata —?»

«Da», je obotavljaje se priznal Wessentin, za kar ga je Arnster takoj očitajoče pogledal.

«Hm — in kako naj si razložim vas zgodnji obisk?»

Thorstenov tajnik je pogledal v tla. Na to srečanje se menda ni bil pripravil. Z zastajajočim glasom je izpregovoril: «Prišel sem — prihajam, ker — najbolje se mi zdi — da po pravici...»

Iz kota, kjer je sedel Arnster, se je oglasilo nejevoljno kašljanje.

Wessentin se je očitno spotalnil. «... po pravici — morda je najbolje —»

«Najbolje je, da molčite, Wessentin!» mu je segel Arnster v besedo.

Ostra guba se je začrtala Heintzeju v čelo. «Gospod Wessentin sam naj odloči, kdaj bo konec neslane komedije, s katero me vsi zaporedoma vodite za nos! — Prosim!» se je obrnil k tajniku.

Tega je trla čedalje huja zadrega. «Sam ne vem — ali naj — je zajecjal in za trenutek utihnil, potem pa odločno vzdignil glavo: «Pač, vse bom povedal!»

Spet je bil Arnster tisti, ki mu je segel v besedo. «Prav, gospod komisar, strinjam se s tem, da se ta reč vendar še pojasni!»

«Aha — hvala Bogu!» se je porogal Heintze. «Veseli me, da ste se izpametovali. Pustite torej gospoda Wessentina, naj pove, kar misli!»

«Samo trenutek še!»

«Kaj hočete?»

Arnster je bil počasi vstal. Smehljaj na njegovem obrazu se je bil umaknil neizprosni resnobi. «Preden Wessentin začne, bi bilo dobro poskrbeti, da tale ne uide!» Njegov iztegnjeni prst je kazal na Buzza, ki je osuplo buljil vanj.

Tudi Heintze očitno ni razumel, za kaj gre. «Dovolite — je izpregovoril.

Zvonec je zabrnel. Komisar je stopil k pisalni mizi in vzel telefonsko slušalo v roko. «Tukaj Heintze — se je oglašil. In kolikor delj je poslušal, toliko neizmernejše sturjenje se je izražalo na njegovem obličju.

Nazadnje je zmajal z glavo in zatrdil: «Seveda — ako želite — da, pridemo — Obesil je slušalo nazaj. «Mda — gospoda —» Živčno se je pomel roke in zaporedoma pogledal čudne goste. «Po- vabil bi vas na majhno vožnjo z avtomobilom. Pravkar mi je telefoniral Mr. Thorsten iz hotela «Imperiala» in me poprosil, naj ga obiščemo...»

«Thorsten?» je zasigal Arnster in se udaril s pestjo po stegnu.

«Vraga — to je bilo prežgodaj —!»

Heintze se je pomilovalno nasmehnil. «Aha, vidim, da vam ni Bog si ga vadi kako prijetno pri duši?»

Toda Arnster mu ni odgovoril. Hitro se je obrnil proti vratom. «Torej — zastran mene v «Imperiala» — ko že Thorsten noče drugače — samo pazite na vrlega poročevalca!» In njegov nezaupni pogled se je za trenutek ostro uprl v razburjeno drgečede lice prepadenega Lyttona E. Buzza.

*

Nihče izmed četvorice ni črnil besede, ko so se s komisarjevim službenim avtomobilom peljali v hotel.

Heintze se vobče ni trudil, da bi izvalil Arnsterju, ki ga je

spremijal kot ujetnik, kako pojasni. Čutil je, da ne bi izvedel ničesar koristnega — ne glede na to, da je stal v ospredju njegovega zanimanja pogrešani in spet najdeni Američan, ki je edini mogel dvigniti kupreno skrivnost z zagonetnih dogodkov teh nekaj dni. A vkljub temu se je komisar spet in spet spuščal v domneve, ki so se zama izkušale približati resničnemu stanju stvari.

Arnster je bil nedvomno ena izmed glavnih oseb v Thorstenovi zadevi; a kakšno vlogo je igral? Ali je bila njegova vest čista kakor sneg, ali je bilo pa vse njegovo vedenje — posebno njegovo nastopanje proti Buzzu — pravi zgled vratolomne hladnokrvnosti.

In Wessentin? Nekako je moral biti z Arnsterjem v zvezi. Toda kako?

Tudi poročevalec je bil mahoma postal v tej šahovski igri figura, ki Heintze ni mogel zlepa izpregledati njenega pomena. Kaj je nameraval Arnster, ko je tako neopretno poudarjal svoj sum zoper Buzza?

Morda je bilo to samo ukana, s katero je hotel zmešati strene — morda pa stvar vendarle ni bila tako prazna, kakor je bilo videti na prvi pogled!

In Thorsten sam?

Njegovo nepričakovano pojavljanje je bilo nova uganka.

Tudi Gloria Garronova je bila zapletena v te skrivnosti. Nerazumljivo je bilo le to, zakaj je bil Wessentin obtožil samega sebe in rešil Glorijo suma!

Heintze je zlovoljno godel predse. O notranjih zvezah Thorstenove zadeve si res ni bilo moči ustvariti jasne slike!

Baš ko je prišel do tega neveselega sklepa, je voz obstal pred hotelom «Imperialom». Vsi štirje so izstopili.

Arnster in Buzz sta z nezaupnimi pogledi prežala drug na drugega. Wessentin je bil videti popolnoma neodločen.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in žetivte se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Krznarsko šiviljo

aprejem takoj. Naslov: Martin Oreškov, krznar, Celje, Gosposka ulica 34. 24650-1

Pisarniško moč

moško ali žensko, popolnoma usposobljeno v strojništvu in stenografiji iščejo za takoj. Pismene posode na ogl. odd. Jutra pod znakom »Zanesljiva 1000« 24662-1

Boljšje dekle

sebarica, veča tudi nekako, serviranja s znanjem nemškega jezika, za manjši pension v Sušaku išče. Ponudbe s priporočili in sliko se naslov: Marija Unsek Sušak, Kumiščeva ul. 32. 24658-1

Frizerko mlajšo

išče za takojšnji nastop. Naslov: Drnovski Bogomil Litijski. 24660-1

Pekovski pomočnik

kateri bi tudi raznašal pečivo dobi stalno službo. Ivansekovič, parna pekarna Dol. Lendava. 24656-1

Prikojevalca (ko)

za gorila dela želijo prvo vrstno moč sprejme takoj Ivan Rovnik, spl. živilstvo Trbovlje. 24652-4

Oseba

moška ali ženska s gotovino najmanj Din. 12.000.— dobi stalno in lahke službo v Zagrebu. Ponudbe na pod. Jutra v Mariboru pod »Zagreb« 24701-1

Trgovskega

pomočnika in blaginjskega za sprejeto s karoje sprejem takoj. Predstaviti od 2-3 Postojnska 22. 24690-1

Službe išče

Vsak. beseda 50 par; davek Din. za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din

Šivilja

sevrjena v oblekah in plaših, išče mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šivilja« 24694-9

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hrana

vegetarijansko, eventualno le kosilo išče pri rodbini v bližini Gradiške ali Bledove ceste. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Brezmesna hrana« 24680-14

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hubertus

nepremični, moški in demski 200.— Din. otroški s kapuco 145.— Din. tenceh. oči, impregnirane samo 400.— Din. pumparce od Din 48.— naprej, dobi pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14. 24682-7

Emajliran štedilnik

skoro nov se prod. Naslov v vseh posl. Jutra. 24678-6

Prodaj

čisto, skoro novo budo emajlirano posodje, gramofon. Hismasters skoro nov in 30 prvotnih plošč. Vodnikova c. 10/1, pri stari Šišenski cerkvi. 24655-5

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

10 km tračnice

profila 9 ali 12 kg samo za jako nizko ceno kupimo. Ponudbe pod »Prihodnost« na ogl. odd. Jutra. 24652-7

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zamenjam

knjižice »Mestne branilnice« ljubljanske za vložne knjižice »Mestne branilnice« Kranjske. Zamenjam knjižice za manjše in večje zneske. Tudi lahko plačam knjižice v gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Neposredovalec« 24691-16

Hranilne knjižice

Zadrzne gospodarske banke do Din. 50.000.— kupimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovce-denar« 24696-16

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sladkega sena

prima za 35.000 kg prod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prima« 24670-33

Obit

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zagrebško

agenturno podjetje specialne vrste, koncepcije, dobro dobo, prvo vrstno, usposobljeno po vsej Jugoslaviji, aliati v Sloveniji, zaradi težke bolezni lastnika naproda za Din. 100.000.— Letni zjajamci, dostojni, znanja, ca. Din. 300.000.— Celokupno poslovanje obavlja se s dopisovanjem. Sprejem »vnetul« na serijoznega Slovenca ali Slovence za družabnika. Informacije daje Poslovnik Pavlečević, Zagreb, Ilica 144, priložje, levo. 24619-30

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal

v Kopitarjevi ulici, oddano za takoj. Slovenska banka, Ljubljana, Krakov trg 10. 24705-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Na Bledu

naproda hotel s 26 sobami, topli in mrzli voda, dobrodošč. v neposredni bližini postaje. Za 480.000.— v glavnem plačljivo s hranilno vlogo Mestne hranilnice ljubljanske. Informacije: Soklič, informacijska, Bled. 24640-30

Hišo do 700.000 Din

kupim s knjižkami Mestne ljubljanske. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Arhit« 24615-30

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

takoj na razpolago. Slovenska banka, Ljubljana, Krakov trg 10. 24706-21

Dvosob. stanovanje

odvis od strani takoj. Kopališka 32. 24668-21

Podprtilično

stanovanje sočno (sobe, kabinet, kuhinja in pritikline) se odda satekom decembra na Zrinjekova c. 25. 24673-21

Dvosob. stanovanje

posredovalec. Kopalnica, vrt, palnica, vodovod, elektrika, se odda takoj ali s 1. decembrom. Moste, Olgarjeva 39. 24679-21

Trisobno stanovanje

s kopalnico in pritiklinami se odda Poljska pri hiški Dvorakova 3. 24689-21

INSERIRAJ

V »JUTRU«

Sobo odda

Sobo mesečno s posebnim vdom iz stopnje se odda stalnemu boljšemu gospodu. Ogleda se Kraljeva 18/11. 24626-33

Opremljeno sobo

komfortno, mirno in čisto oddam boljšemu gospodu. Naslov v vseh posl. Jutra. 24704-23

Sobo

s posebnim vdomom in kabini oddam. Beethovnova ul. 4. levo visokoprihoje. 24690-33

2 prazni sobi

vesni, tik glavne postje, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 24697-33

Sobe išče

V Celju

iščem za mlajšega uradnika opremljeno sobo s posebnim vdomom in soprobo kopalnice. Ponudbe s ceno na pod. Jutra v Celju pod znakom »V mestu« 24693-33a

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prekle!

Podpisani opozarjam, da nisem plačnik za dolgoro, ki jih dela moja tena Lebeničnik Marija. Franc Lebeničnik, Trbovlje, Loke 177. 24631-31

Svarilo!

Svarim vsakogar, mojemu možu Podor Kapa kaj kreditirati, ker nisem plačnik za dolgoro. Jelma R. Kapa, Pobrežje pri Mariboru. 24702-31

V oglasnem oddelku

»Jutra« naj dvignejo: Bolja, Blizu Ljubljane, Brezplačno 6 tedenske plače, Čes traja do sreče, Čista in topla. Dekle. Dobrodo. Ki. Dobro plačam. Parent. 33. Frak H.V. Jeseu, Jutrajne svede, Iplačam v 6 mesečnih. Kočar. Konce. 33. Kmečki stariši, Ljutomerčan. Mimi. Mucka. Meta. Mirna soba, Onje. 24702-31

Med mestom

posreduje Jutrov mali oglasnik

OBVESTILO.

V stečajni zadevi Prve južnoštajerske vinarke zadruge r. z. o. z. v Celju je okrožno sodišče v Celju kot konkurzno sodišče odobrilo preračun doprinosov zadržnikov, kojega je predložil upravitelj konkurzne mase. Ta preračun se nahaja v vrhu pregleda pri konkurznem upravitelju drju Orožnu Milanu, advokatu v Celju, pri načelstvu zadruge in pri podpisnem sodišču.

Od sodišča potrjeni preračun doprinosov bo postal v 14 dneh od dneva nabitja t. j. 6. XI. 1935. na sodni deski izvršljiv.

Zadržniki zamorejo odobreni preračun izpodbijati z rekurzom le tedaj, če so svoj izpodbijalni razlog najkasneje do naroka dne 6. VI. 1935. uveljavljali ali pa so bili na pravočasnem uveljavljanju brez lastne krivde zadržani.

Rekurz je vložiti pri podpisnem sodišču v roku 14 dni računajoč od dneva nabitja na sodni deski.

OKROŽNO SODIŠČE V CELJU, odd. I., dne 5. novembra 1935.

100 uspehov na en oglas v »JUTRU«

Subić Milan

višji davčni kontrolor v pokoju,

danes, dne 6. novembra 1935., zvečer ob 9h po kratki bolezni, v 55. letu starosti preminul.

Pogreb dragoga pokojnika bo v petek, dne 8. novembra 1935., popoldne ob polstirih iz hiše žalosti, Vrhnikar-Mirke št. 2, na pokopališču na Verdu.

NA VRHNIKI, dne 6. novembra 1935.

Hermína roj. Starhl — soproga; Sonja — hči; Miloš — sin.

Stanovalje

S potrtim srcem naznanjamo, da je naš srčno ljubljani soprog in oče, gospod

JOSIP MURN

geometer

po dolgi mučni bolezni 7. novembra 1935.

Dragoga pokojnika spremimo k večnemu počitku na mestno pokopališče v petek ob 16.30 iz mrtvašnice na mestnem pokopališču.

PTUJ, 7. novembra 1935.

Bosiljka Murn — soproga; Milena — hči; Matilda Murn — mati; Edvard — brat.

Preprečite ozeblino

takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku

Preprečite ozeblino takoj v početku